

Spasenje samo verom

1. biblijska doktrina **Apostol Pavle u Rimu**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Rimljanima 1,8.

Učenici će:

Saznati: Upoznaće Pavlov život, njegovo poreklo i crkvu u Rimu.

Osetiti: Osetiće veliki teret koji je Pavle osećao u vezi sa spasenjem i Jevreja i neznabožaca, spasenjem blagodaću i verom, i u njima će se probuditi želja da rade za izgubljene.

Činiti: Osetiće Pavlovo misionsko breme i razmišljati o njegovim metodama kojima je dosegao svet kako bi se približili zajednici u kojoj žive.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Pavlove strategije da dosegne Španiju večnim Jevanđeljem

- A. Na koji način je Pavlova misionska strategija viđena ne samo kao teorijska već i konkretna i praktična?
- B. Šta su misionske „Španije“ u našem praktičnom hrišćanskom svedočenju?

Osetiti: Pavlov teret za misiju i spasenje i Jevreja i neznabožaca (celog čovečanstva)

- A. Kako u svom životu mogu razviti empatiju prema neverujućim ljudima koji mogu biti najprijemčiviji za moje svedočenje?
- B. Kakve rasne, kulturološke ili nacionalne predrasude, ako ih ima, utiču na moja osećanja prema osobama u mojoj zajednici ili na radnom mestu?

Činiti: Pokazaće staranje koje je Pavle pokazao za misiju spasenja celog čovečanstva

- A. Kojim praktičnim načinima se možemo poslužiti u propovedanju jevanđelja kroz brižne međuljudske odnose?
- B. Zašto naš cilj treba da bude doseganje svih ljudi propovedanjem jevanđelja?

Zaključak: Ova pouka treba da nas nadahne da pomno i uz molitvu razmišljamo o svojim prilikama za svedočenje.

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Rimljanima 1,8.

Ključno načelo duhovnog rasta: Pavlovo izražavanje hvale i zahvalnosti zbog vere hrišćana u Rimu treba da nadahne i motiviše sve hrišćane da duhovne stvari učine najvišim prioritetom u svom životu i svedočenju.

Uvodni razgovor: Stavite pred učenike izazov da iskreno ispitaju svoje shvatanje biblijske istine (naročito u vezi sa ličnim spasenjem i njegovim praktičnim implikacijama). Zatim ih podstaknite da procene svoje trenutne napore i sredstva u širenju jevanđelja u svom okruženju. Pavle je isto tako potvrdio i podelio sa drugima svoj misionarski plan da širi jevanđelje u svaki deo tadašnjeg poznatog sveta.

Za razgovor:

1. Šta predstavlja Pavlovo jevanđelje i u kakvoj je vezi sa drugim ključnim hrišćanskim učenjima?
2. Koji duhovni darovi se ispoljavaju u vašoj mesnoj crkvi? Kako ovi darovi dalje određuju misiju mesne crkve u vašem kulturološkom okviru? Kako darovi, takođe, određuju misiju Crkve širom sveta – našu misiju usmerenu ka hrišćanima i nehrišćanima?

2. KORAK – ISTRAŽITE

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Širi okvir Pavlove misionarske strategije

Istorija Pavlovih misionarskih putovanja i budući ciljevi koje je postavio pomažu nam da razjasnimo i bolje shvatimo praktične savete i teološki sadržaj Rimljanima poslanice. Poznavanje Pavlovog života naročito je od pomoći u utvrđivanju njegovih učenja o ličnom spasenju samo verom u Hrista. Imajući ovaj širi okvir na umu, ono što sledi je kratak pregled četiri glavne teme u Rimljanima poslanici, istaknute u pouci za ovu sedmicu.

Aktivnost: Prvo, da biste više cenili obim i ciljeve Pavlovog misionarskog rada, zamislite sebe u jednom od drevnih gradova u koji je Pavle oputovao kao misionar. Koristite biblijski atlas, ako ste u mogućnosti, da biste podstakli svoju maštu. Zatim upitajte sebe: Kakvi prizori, zvuci, hrana i narodi bi preovladavali na tom mestu? Kako vam zamišljanje tog okruženja pomaže da bolje shvatite kulturološke izazove sa kojima se Pavle kao misionar suočavao? Kako ono što ste uočili u ovoj vežbi možete primeniti na izazove u širenju jevanđelja i svedočenju sa kojima se danas suočavamo?

II Okvir Pavlove službe

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: Rimljanima 16,1.2; Dela 18,1-18; 20,2.3; 28,17-31; Rimljanima 15,22.25)

Crkva u Korintu osnovana je u vreme drugog Pavlovog misionarskog putovanja (49-52.g.n.e). U vreme svog trećeg misionarskog putovanja (53-58.g.n.e), Pavle posećuje Korint i prima prilog za napaćene svete u Jerusalimu. Međutim, pre nego što je napustio Korint da bi pošao za Jerusalim, piše Poslanicu Rimljanima (verovatno 58.g.n.e), nastojeći da razjasni svoje učenje o jevanđelju blagodati ili spasenju samo verom u Hrista. Pavle daje svoja objašnjenja nakon rasprava o tome da li neznabošci treba da postanu Jevreji (obredno i zakonski) pre nego što mogu da postanu hrišćani. Pavle je posetio crkve u Galatiji (pre dolaska u Korint), gde su ova pitanja (koja su se pojavila u Izraelu i Antiohiji) unela razdor (što potvrđuju Pavle u svojoj Poslanici Galatima i rasprave zabeležene u Delima apostolskim). Otuda se čini da Pavle ima dvostruki cilj prilikom pisanja Poslanice Rimljanima. On je piše da bi ukazao Rimljanima na svoje misionarske ciljeve i strategije, i da razjasni šta njegovo jevanđelje predstavlja, naročito u odnosu na judaizam, Stari zavet, i obraćenje neznabožaca.

Razmislite o ovome: U svetlosti Isusovih učenja i učenja novozavetnih apostola, kako jevanđelje objašnjava teološka i etička učenja starozavetnog zakona i proroka?

III Božja providjenja u hrišćanskoj službi i misiji

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 15,22.25)

Pavlove namere su bile da otputuje u Rim da posluži Rimljanima i da postavi temelje svoje misije u zapadnoj mediteranskoj oblasti (Španiji). Međutim, pre nego što je stigao u Rim, morao je prvo da preda prilog nevoljnom Božjem narodu u Jerusalimu. Ova poseta je verovatno imala za cilj da produbi jedinstvo između neznabožaca i jevrejskih vernika. Svojom posetom ne samo da se postarao za fizičke potrebe Jevreja, već je ta poseta predstavljala isceljujući melem za rane nastale usled rasprava o ulozi zakona u spasenju. Međutim, Božje providenje odložilo je Pavlovu nameru da otputuje u Rim, što je apostola veoma ražalostilo. Umesto toga, on je uhapšen i poslat u Rim na suđenje.

Razmislite o ovome: Naravno, pitanje koje su mnogi ljudi sigurno postavili jeste šta su bila Božja providjenja u svim Pavlovim preprekama i patnji. Kako možemo odgovoriti na ovakvo teško pitanje?

IV Definicija reči „sveti“

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 1,7)

U rečniku reč „svetac“ definiše se kao „osoba koju karakteriše izuzetna svetost života, koju je takvom zvanično proglasila Hrišćanska crkva, naročito kanonizacijom“. Reč „izuzetna“ može da ukaže da su sveti ljudi obdareni posebnim darom svetosti koji ih u duhovnom smislu čini superiornijim u odnosu na običnog vernika. Međutim, kako Biblija definiše reč „svet“? Reč „svet“, koju Pavle koristi u Rimljanima 1,7, izvedena je iz grčke reči *hagios*, koja znači onaj koji je odvojen ili posvećen za poseban poziv ili službu. *Hagios* se naročito koristi kada se govori o vernicima prvih hrišćanskih zajednica da bi se označili oni koji su čisti, pravedni i sveti. Pavle se obraća „svima koji su u Rimu, ljubaznima Bogu, i pozvanima svetima: Blagodat vam i mir od Boga Oca našega i Gospoda Isusa Hrista“ (Rimljanima 1,7). Ovde Pavlova upotreba reči „svet“ odnosi se na Crkvu uopšte, a ne na nekoliko izabranih i izuzetnih pojedinaca. Savremeni prevodi ovog stiha pomažu nam da dalje razjasnimo ko je obuhvaćen ovim izrazom. Ono što se u jednoj verziji Biblije prevodi kao „sveti“, u drugim se prevodi kao „Božji sveti narod“ ili „oni koji su pozvani, koji su izdvojeni za Njega“ i kao oni „koje Bog voli i koje je pozvao da budu Njegov sveti narod“. U svim ovim prevodima očigledno je da je Bog izabrao svete i da su izdvojeni kao sveti za Njegov poseban cilj.

Dakle, jasno je da je „svet“ svako ko veruje u Hrista i Njegovo jevanđelje, ko je prihvatio zasluge Njegove spasonosne smrti, smrti koja obuhvata sve vernike, bilo muškarce ili žene, Jevreje ili neznabošce.

Razmislite o ovome: Kako definicija reči „svet“ može biti izmenjena da bismo prevazišli tradicionalno shvatanje reči, opterećene ponekad idejama duhovne isključivosti i elitizma?

V Ko su bili vernici koji su sačinjavali Crkvu u Rimu?

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 1,8)

Crkva u Rimu bila je sastavljena i od Jevreja i od neznabožaca, koje su visoko cenili „po svemu svijetu“. Kada kasnije spominje jevrejske i grčke vernike, čini se da Pavle ukazuje da svi vernici treba da budu ujedinjeni u jevanđelju i njegovom objavljivanju celom čovečanstvu, „jer je sila Božija na spasenije svakome koji vjeruje, a najprije Jevrejinu i Grku“ (Rimljanima 1,16).

Razmislite o ovome: Razmišljajte o širem misionom, praktičnom i teološkom okviru u kome je objavljena poruka Rimljanima. U svetlosti ovog konteksta, kako onda vernici u vašem subotnoškolskom

razredu mogu dostići savršenije teološko i praktično jedinstvo, koje bi bilo najbolji temelj za objavljivanje Trostruke anđeoske vesti?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: U svetlosti istorijskih činjenica o Martinu Luteru u šesnaestom veku i apostolu Pavlu i hrišćanima u prvom veku hrišćanske ere, čini se opravdano pažljivo razmišljati o tome šta ova razdoblja imaju zajedničko. Naročito treba da razmišljamo o tome kako kulturološki okviri i moralni izazovi svakog razdoblja jesu ili mogu biti „otkupljeni“ Pavlovim jevanđeljem.

Za primenu:

1. Kog se još kulturološkog konteksta u istoriji Zapada možete setiti u kome je probuđenje biblijskog shvatanja spasenja verom kroz blagodat imalo iskupljujući uticaj na pojedinu kulturu?
2. Kako spasenje ponuđeno u jevanđelju (uključujući isticanje spasenja za sve grešnike – bez obzira na njihovu etničku, društvenu ili obrazovnu pozadinu) pomaže da ublažimo rasni sukob i ekonomsku nejednakost u našoj kulturi?
3. Kako se Pavlovo jevanđelje i etika odnose na veoma sekularizovane savremene kulture takozvanog Zapada?
4. Zašto se čini da postoji veća otvorenost prema biblijskom jevanđelju među manje industrijalizovanim kulturama širom sveta?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Zamolite članove razreda da razmisle o različitim načinima na koje mogu lično, u svetlosti svog versko-kulturološkog okvira, biti uspešniji u približavanju ljudima objavljujući jevanđelje. Kako njihovo moralno i etičko svedočenje (možda time što su ljubazni, učtivi i pažljivi) stvara atmosferu u kojoj razgovor o blagoslovima jevanđelja može biti privlačniji ljudima na njihovom radnom mestu, mestu za rekreaciju ili društvenom klubu?

Aktivnosti:

1. Razmišljajte sa svojim razredom o pojedinačnom i zajedničkom organizovanom misionarskom radu u vašoj zajednici.
2. Procenite veštine i darove koje vaš subotnoškolski razred poseduje koji mogu poboljšati vaše svedočenje.

2. biblijska doktrina **Sukob**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Jovan 1,17.

Učenici će:

Saznati: Upoznaće spornu, teološku pozadinu koja je nadahnula Poslanicu Rimljanima.

Osetiti: Usmeriće svoje misli na suštinski važno pitanje kako se Božji zakon odnosi na lično spasenje svih – i Jevreja i neznabožaca.

Činiti: Provešće vreme u molitvi razmišljajući o pitanjima zakona i blagodati, onako kako su povezana sa spasenjem samo verom na temelju Hristovih zasluga.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: „Sukob“ koji je podstakao pisanje Poslanice Galatima i Rimljanima suštinski prožima naše učenje o pomirenju i spasenju verom

A. Šta su tvrdili oni koji su se zalagali za obrezanje i druge zakonske obrede?

B. Kako je opravdanje verom povezano sa osnovom svakog iskustva spasenja?

Osetiti: Odgovarajuće osećanje hitnosti koje će uključiti Pavlovu teologiju u naše svakodnevno svedočenje

A. Zašto su jevrejski vernici osećali takvu hitnost da pretvore neznabošce u Jevreje pre nego što postanu hrišćani?

B. Šta je to što zaista treba da nadahne hrišćane da hitno dosegnu nehrišćane?

Činiti: Razviti odgovornost prema grešnicima i njihovoj potrebi za Božjom blagodaću

Kada mi kao hrišćani razmišljamo o onima koji su izvan Hrista, kako na ispravan način možemo razmišljati o odgovarajućem odnosu između toga da budu spaseni i pitanja koja moralna očekivanja treba staviti pred njih? Kada razmišljamo o onima koji su izvan Hrista, kakve su to nadahnjujuće prednosti koje jevanđelje besplatne blagodati može na primamljiv način da im ponudi?

Zaključak: Da bismo bili „pravi vernici“, naša učenja moraju biti utemeljena na Bibliji, istinski duhovna i etički zdrava – dakle verodostojna.

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Jovan 1,17.

Ključno načelo duhovnog rasta: Da bismo duhovno sazreli, moramo shvatiti važnost ispravnog odnosa između zakona i blagodati, i u teološkom i u etičkom smislu.

Samo za učitelje: Pomozite razredu da jasno shvati „sukob“ između zakona i blagodati i šta Pavle predlaže kao ispravno „rešenje“ rasprave.

Uvodni razgovor: Zamolite članove razreda da podele lična iskustva u vezi sa naporima da ispravno shvate sporne rasprave o zakonu i blagodati koje su se pojavile u istoriji Hrišćanske adventističke crkve. Ova iskustva mogu obuhvatiti njihove lične pokušaje da iskažu uravnoteženo gledište. Takođe, mogu da

obuhvate adventističke interne razgovore, kao i pokušaje da o ovoj temi razgovaraju sa neadventističkim hrišćanima ili nehrišćanima.

Za razgovor:

1. Zašto je adventističkim hrišćanima, istorijski gledano, bilo toliko teško da se usaglase u vezi sa ispravnim odnosom između zakona i blagodati? Isto tako, zašto je bilo teško usaglasiti se oko toga kako su iskustva opravdanja i posvećenja blagodaću kroz veru uzajamno povezana? Šta nam znači činjenica da su se i druge crkve takođe borile sa ovim istim pitanjem?
2. Kako se rasprava o hrišćanskom savršenstvu dovodi u vezu sa ulogom opraštanja (opravdanje) i promenom karaktera (posvećenje)? Kako su, u okviru ove debate, opravdanje i posvećenje povezani sa biblijskim učenjem da će biti održan sud na osnovu dela?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Ne zaboravimo da rasprave u vezi sa zakonom i blagodaću nemaju samo velik doktrinalni značaj. One, takođe, imaju veliki potencijal da unesu praktičnu, duhovnu i etičku jasnoću u naš život i svedočenje. Ne zaboravite, ne radi se samo o našem iskustvu zakona, blagodati i pitanja u vezi sa njima, već o usredsređenosti na zakon i blagodat dok vode ka tri pojedinosti: 1) istinskom iskustvu spasonosne vere, 2) svetom životu, 3) uspešnom svedočenju.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Bolji zavet – Novi i Stari zavet

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevrejima poslanice 8,6)

Pitanje zaveta ne odnosi se samo na spasenje delima zakona u Starom zavetu nasuprot spasenju blagodaću u Novom zavetu. To je pogrešno pravljenje razlike. Pravo pitanje odnosi se na „vrste“ starog zaveta koje ukazuju na pomiriteljsko Hristovo delo u Novom zavetu. Starozavetni vernici gledali su unapred na Hristovo delo, preko tipova i obećanja. Novozavetni vernici verom mogu videti šta je Bog ostvario za njihovo spasenje Hristovim dolaskom.

Pa ipak, žalosno je što moramo zapaziti da se izopačenost lukavo uvukla u misli Božjeg naroda u vreme apostola Pavla. Pojedinci su počeli verovati da se spasenje temelji na delima zakona, ne na veri.

Razmislite o ovome: Jasno, došlo je do promena: obredni i ceremonijalni zakoni Staroga zaveta bili su ukinuti, a Hristovo delo prešlo je iz judaizma u hrišćanstvo. Imajući ovu promenu na umu, šta predstavlja ispravan odnos između uloga koje zakon i blagodat imaju u teologiji i iskustvu spasenja?

II Svrha starozavetnih (jevrejskih) zakona i propisa

(Podsetite se u razredu teksta iz 3. Mojsijeve 12,16.23)

U pouci je dat odličan pregled starozavetnih zakona: 1) moralni zakon, 2) ceremonijalni zakon, 3) građanski zakon, 4) pravila i propisi, 5) zdravstveni zakoni. Ovakva klasifikacija je zapravo pomalo „veštačka“. Ipak, korisna je i pomaže nam da utvrdimo pravi odnos između zakona i blagodati.

Za razgovor: Kakva je odgovarajuća uloga starozavetnog (starozavetnih) zakona u odnosu na novozavetno iskustvo spasenja kroz pomiriteljsko Hristovo delo?

III Dela 15: Sporna pozadina rasprava prikazanih u Galatima i Rimljanima poslanici

(Podsetite se u razredu teksta iz Dela 15)

U 15. poglavlju Dela apostolskih nailazimo na rasprave o odgovarajućoj ulozi starozavetnog zakona u novozavetnoj teologiji ličnog spasenja. Suština sukoba je sledeće: judaisti su tvrdili da ukoliko se neznabošci ne obrežu, neće biti spaseni. Uostalom, zar nije spasenje suština Božje zapovesti upućene Avramu u 1. Mojsijevoj 17,10?

Odgovor Crkve u Jerusalimu i apostola Pavla je da se niko ne spasava poslušnošću ceremonijalnom zakonu. Međutim, dajući ovakvu izjavu, Pavle jasno ističe da je moralni zakon i dalje merilo hrišćanske etike. Takođe, postojali su i drugi zakoni koje je trebalo poštovati, da se jevrejski vernici ne bi uvredili, kao što je jedenje „krvi“. Dakle, ova čitava situacija podstiče neke zanimljive izazove, koje ćemo razmotriti u pitanjima koja slede.

Razmislite o ovome:

1. Zašto se Pavle, čak i pored svog proročkog autoriteta, okreće crkvenom saboru da reši ovo pitanje ispravnog odnosa između spasenja neznabožaca i poslušnosti zakonu?
2. Koja načela su uzeta u obzir u odluci sabora da neka pravila zakona treba zahtevati od neznabožaca? (Na primer, jedno od tih pravila bilo je da se ne jede krv i meso zadavljenih životinja).
3. Kakva je uloga moralnog zakona u hrišćanskom iskustvu?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Pouka jasno ističe da moralni zakon nije ukinut za novozavetne vernike. Ova činjenica pokreće pitanje odgovarajuće uloge moralnog zakona u novozavetnom iskustvu, koje predstavlja spasenje samo verom u Hrista i Njegovu pravednost.

Za razmišljanje/primenu:

1. Pavle je naglasio da se spasenje dobija samo verom. Međutim, kao što pouka ističe, verovati u to nije isto što i reći da moralni zakon ne treba držati. Prema Pavlu, poslušnost Dekalogu nikada nije bila dovedena u pitanje. Ipak, na koje načine je poslušnost zakonu važno pitanje za adventističke hrišćane danas? Kako mu treba pristupiti?
2. Verovatno jedno od najvažnijih etičkih i teoloških pitanja sa kojima se adventistički hrišćani suočavaju tiče se zapovesti o Suboti u okviru Deset zapovesti. (Ovo pitanje pretpostavlja da će većina hrišćana priznati da sve ostale zapovesti u okviru Deset zapovesti novozavetni vernici treba da poštuju.) Suštinsko pitanje je sledeće: Kako mi kao adventistički hrišćani možemo navesti biblijski utemeljen razlog za držanje Subote koji je povezan sa blagodaću i verom?
3. Izazov koji određeni hrišćani koji su protiv svetkovanja Subote iznose glasi ovako: „Neki smatraju da se svetkovanje Subote ne odnosi na neznabošce zato što ono nije posebno spomenuto (u Delima 15).“ Jedan od načina na koji možemo odgovoriti jeste da opovrgnemo ovu tvrdnju na osnovu toga što i zapovesti protiv laganja i ubistva takođe nisu posebno spomenute. Iznošenje obrazloženja na osnovu toga što nešto nije spomenuto predstavlja mač sa dve oštrice. Ovaj argument bi takođe mogao biti upotrebljen za ukidanje najočiglednijih zahteva Deset zapovesti – kao one koje zabranjuju laganje, krađu i ubistvo. Kako donošenje logičnih zaključaka na osnovu onoga što nije spomenuto može potencijalno dovesti do pogrešne pretpostavke da blagodat omogućuje verniku da zanemari najočiglednije zahteve Božjeg zakona?

Aktivnost: Podelite neka iskustva kada su vam bila postavljena teška pitanja koja su potcenjivala ključne elemente vaših verovanja i etike. Ispričajte kako ste pronašli zadovoljavajuće odgovore.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Podstaknite razred da pomno razmotri pitanje zakona i milosti razmišljajući dalje o tome šta je greh doneo čovečanstvu i Bogu.

Aktivnost:

1. Razgovarajte u razredu o iskušenju da skrenete u jednu od dve krajnosti: legalizam ili „jeftinu milost“.

2. Zašto je ljudima nemoguće, naravno, nezavisno od posebnog otkrivenja, da sagledaju jasnu sliku u pogledu morala u vezi sa spornim pitanjima i bolnim etičkim nedoumicama sa kojima se suočavamo? Najveća zabrinutost mnogih crkvenih vođa danas je sve veća nemarnost kada su u pitanju merila tradicionalnog načina života. Ovaj pad merila ne obuhvata samo smernice u načinu ishrane već i skromnost u oblačenju, ukrašavanje i posećivanje mesta zabave koja su nekada bila zabranjena (pozorište, plesne dvorane, itd.). U isto vreme, gde se završavaju merila, a gde započinju legalistički stavovi? Kako možemo zadržati uravnotežen pristup u razmišljanju o ovim pitanjima?

3. biblijska doktrina **Stanje ljudskog roda**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Rimljanima 3,23.

Učenici će:

Saznati: Priznaće da je ljudski rod pao u ponor greha i smrti iz koga se ne može osloboditi.

Osetiti: Osetiće svoje bespomoćno stanje dok istovremeno gaje nadu da ih Bog nije napustio.

Činiti: Odbaciće ideje o ljudskoj dobroti i napretku koje ih sprečavaju da osete svoju potrebu za Hristom.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Svesnost problema

A. Zašto greh treba shvatiti pre kao sveopšti a ne povremeni problem?

B. Pored mnogih predloženih načina izlečenja ljudskih zala (obrazovanje, politička/društvena sredstva, itd.), kako biste upravili rešenje prema onome što je Bog ostvario kroz Hrista?

Osetiti: Suočiti se sa problemom

A. Kakve kulturološke laži nas čine umrtvljenima kada je u pitanju stvarnost našeg greha i naša prava potreba za Bogom?

B. Pošto osećanje grešnosti može biti samodestruktivno iskustvo, kako možemo preoblikovati tu misao kao prvi korak na svom putu prema Hristu?

Činiti: Borba protiv poricanja problema

A. Kako biste odgovorili na misao da ljudski rod nije toliko rđav (dakle, nije mu potreban Spasitelj) kada je reč o ljubaznim ljudima punim ljubavi koji nemaju veze sa hrišćanstvom?

B. Kako razlika između unutrašnjeg života srca i spoljašnjih dela pomaže da odgovorimo na prethodno pitanje?

Zaključak: Ljudskom rodu će biti teško da shvati i ceni slavno jevanđelje Božjeg spasenja ako poriče ili potcenjuje stvarnost kolektivnog grešnog stanja.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Rimljanima poslanica 2. poglavlje

Ključno načelo duhovnog rasta: Kada je određena zajednica blagoslovena ili privilegovana od strane Boga, prepoznavanje ličnih greha unutar te zajednice može biti ugroženo. Gresni oni koji su izvan zajednice se preuveličavaju, a oni koji su unutar zajednice se umanjuju ili poriču. Svesnost čovekove potrebe za Božjom pravednošću u Hristu često se zamenjuje samouverenošću i licemerjem.

Samo za učitelje: Cilj je sprečiti Crkvu da ne bude uhvaćena u istu zamku u koju su Pavlovi sagovornici upali u 2. poglavlju Rimljanima poslanice. Prihvatanje dvostrukih standarda, kad je greh u pitanju, dovodi do teološke i misiološke propasti. Nežno nastojte da učenici u razredu priznaju da se ova dimenzija greha može lično primeniti na svakoga od nas. Istaknite snažnu Pavlovu osudu (Rimljanima

2,1-5.23.24) da biste naglasili da ovaj problem nije nevažan i da su svedočenje Crkve i Božji karakter u pitanju (Rimljanima 2,24).

Uvodni razgovor: Preuveličavanje tuđih greha i umanjivanje sopstvenih skoro da je postao uobičajeni obrazac ponašanja. Uzmimo jednostavno iskustvo vožnje: ponekad su reči i gnev koji gušimo kao hrišćani kada drugi vozač učini grešku veoma neugodni. Međutim, kada učinimo te iste greške u vožnji, mi tiho kažemo sami sebi: „Ups“ ili „Žao mi je“. To su ta dvostruka merila koja Pavle otkriva u 2. poglavlju Rimljanima poslanice, i to je isto merilo koje treba da bude razotkriveno i u našem životu.

Za razgovor:

1. Kako primenjivanje problema greha samo na one koji ne veruju utiče na to da pogrešno primenimo jevanđelje?
2. Kako negovanje dvostrukih merila, kad je reč o grehu i sudu, u osnovi sprečava naše svedočenje svetu?

2. KORAK - ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Drugo poglavlje Rimljanima poslanice je prilično zanemareno poglavlje, i nalazi se između stiha koji protestanti stalno ponavljaju: „Pravednik će od vjere živ biti“ (Rimljanima 1,17) i nepobitnih teoloških bisera u Rimljanima poslanici od 3. do 8. poglavlja. Skolari su se mučili sa tim kako se ono uklapa u širu teološku strukturu knjige. Ova zbunjenost ostavlja mnogo prostora za dalje razmišljanje o 2. poglavlju Rimljanima poslanice. Potrudite se da istaknete kako određeno ponašanje opisano u 2. poglavlju pokazuje da 1) greh je sveopšti problem i 2) neposlušnost o kojoj se govori je ukorenjena u pogrešnoj pretpostavci o Božjoj blagodati.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Sudije pod osudom

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 1,28-30; 2,1-11)

Nakon zabeležene liste grešnog ponašanja (Rimljanima 1,23-31), još jedna osuda je izrečena. Ne samo da su ovi gresi bestidno počinjeni, već su grešnici dali punu podršku onima koji čine takve grehe (Rimljanima 1,32). Nema izjašnjavanja o nevinosti ili neznanju, samo otvorena i snažna pobuna.

Pomalo neočekivano, Pavle vrši potpun preokret i obraća se onome koji osuđuje ove grehe. On koristi retoričko sredstvo dijatribu da bi istakao svoj cilj pomoću zamišljenog sagovornika. Ovaj sagovornik, za razliku od onih koji odobravaju takav jasan greh, osuđuje sva ta pokvarena dela (Rimljanima 2,1). Postoji samo jedan problem. Ovaj „pravedni“ sudija čini ista dela koja osuđuje, i Pavle, sa takvim dubokim shvatanjem, može čitav svet da stavi u istu poziciju (Rimljanima 3,9), i primeni rešenje jevanđelja na sve narode bez razlike. Jevreji, razumljivo predstavljeni kritički nastrojenim sagovornikom (Rimljanima 2,17), i neznabošci, sa svojom dugačkom listom greha, sada stoje u istom položaju pred Božjim pravednim sudom (Rimljanima 2,3.5.16; 3,19).

Međutim, postavlja se pitanje kako narod, koji poseduje dovoljno znanja da osudi zlo, misli da će „pobeći od suda Božjega“ (Rimljanima 2,3) kada čini iste grehe. Na ovo pitanje ćemo dobiti odgovor u sledećem odeljku.

Razmislite o ovome: Kako bi Pavlov pristup dovođenja ljudskog roda „pod greh“ (Rimljanima 3,9) trebalo zauvek da promeni način na koji se odnosimo prema gresima drugih ljudi? Koju osobinu karaktera treba da negujemo kada razmatramo grehe koje vidimo oko sebe? Može li nam ta osobina pomoći da se izborimo sa svojim gresima?

II Lažna sigurnost

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 2,17-29; 3,1)

Uobičajen način na koji pristupamo 1. i 2. poglavlju Rimljanima poslanice jeste da ih posmatramo kako dovode i neznabošce i Jevreje pod greh, da bi jevanđelje u 3. poglavlju imalo sveopšti karakter i bilo primenjeno na sve. Ovakav pristup je ovde naglašen. Međutim, 2. poglavlje Rimljanima poslanice takođe opisuje oblik lažne sigurnosti koja se tiče Božje dobrote. Ova lažna sigurnost potkopava iskrenu poslušnost Bogu, zamenjujući sebe istinskom „blagodaću Njegovom, otkupom Isusa Hrista“ (Rimljanima 3,24).

Da bismo odgovorili na prethodno postavljeno pitanje, počnimo time što ćemo ga još jednom ponoviti: Kako Pavlov sagovornik misli da će on i oni koje on predstavlja izbeći Božji sud? Odgovor pronalazimo u teološkom tumačenju Božjeg karaktera. Bog je dobar, dugo trpi i strpljiv je prema njima (ne neznabošcima) tako da to umanjuje Božji sud prema njima (ne neznabošcima) (Rimljanima 2,5). Pavle ispravlja ovu zloupotrebu Božjih milostivih osobina naglašavajući da 1) ove karakterne osobine treba da povedu na pokajanje i 2) Bog „će dati svakome po djelima njegovijem“ (Rimljanima 2,6). Drugim rečima, Bog je gluv kada se upućuju reči hvale zbog Njegove blagodati, kada se ona koristi kao izgovor za neposlušnost ili se koristi kao navodni slobodan prolazak na sudu bez obzira na ponašanje.

Ovakav tok misli javlja se u drugoj polovini 2. poglavlja. Ima najmanje deset tvrdnji u vezi sa posebnim privilegijama. Na primer, takve tvrdnje obuhvataju da sebe nazoveš Jevrejnom, hvališ se Bogom, vodič si slepima, itd. (Rimljanima 2,17-21). Dodajte listi zavetni znak obrezanja (Rimljanima 2,25) i poveravanje Božjih reči (Rimljanima 3,2), tako da biti Jevrej in je prednost „mnogo svakojako“ (Rimljanima 3,2). Međutim, to što se Izrailj oslanjao na činjenicu da ih je Bog u milosti svojoj izabrao i što su imali zavetne privilegije koje su uz to išle, a kršili su taj zakon/zavet, „sramoti Boga“ i čini da neznabošci hule na Njega (Rimljanima 2,23.24).

Pavle ispravlja dvostruka merila uvođenjem koncepta koji je skolarima zadavao večite glavobolje. Pavle jednostavno tvrdi usred poglavlja: „Jer pred Bogom nijesu pravedni oni koji slušaju zakon, nego će se oni opravdati koji ga tvore (bilo Jevreji ili neznabošci).“ (Rimljanima 2,13) Da Bog nije tako uredio, onda željeni ishod na sudu bio bi zagaranтован samo Jevrejima, jer nijedan neznabožac ne može da traži etičke i verske blagoslove (na primer, da čuju zakon) koji su izliveni na Izrailj. Prema Pavlovim rečima, takav ishod je nemoguć. Bog nema svoje miljenike, „jer Bog ne gleda ko je ko“ (Rimljanima 2,11). Sve ove prednosti da je neko Božji poseban zavetni narod malo vredi kada se krši zakon. Nečije obrezanje može postati neobrezanje (Rimljanima 2,25), a jevrejski identitet ugrožen (Rimljanima 2,28).

Ukratko, Božja blagodat prema Izrailju, nažalost i nepotrebno, izazvala je drsko slepilo Izrailja prema svom sopostvenom grehu i licemerju, naročito u odnosu prema neznabošcima. Pavle, na neki način kao Jovan Krstitelj pre krsta, ističe taj argument da bi raščistio put za dolazak Božjeg jevanđelja u Hristu u narednim poglavljima, jevanđelja i za Jevreje i za neznabošce, i za tebe i za mene.

Za razgovor:

Šta su teološki pokrivači lažne sigurnosti kojih se sadašnji hrišćani drže stvarajući prepreku punoj službi jevanđelja?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: „Jeftina milost“, licemerstvo i zanemarivanje držanja zakona su veliki problemi sa kojima se danas suočava Hrišćanska crkva. Ironično je to što se Rimljanima poslanica često koristi da se podrži antinomizam (tobožnja protivrečnost između starozavetnog zakona i hrišćanskog učenja). Podstaknite razred da razmotri trenutne statusne simbole (versku pripadnost, etničku superiornost, itd.) koji nas mogu sprečiti da shvatimo da smo očajni grešnici kojima je potreban Hristos.

Za razmišljanje: Kako prepoznamo da je Bog posebno blagoslovio našu Crkvu, a da pri tom ne podlegnemo kompleksu superiornosti poput ranog judaizma.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Uporedite lakoću s kojom zapažamo grehe drugih (Rimljanima 1,18-32) i ozbiljne poteškoće da bismo videli svoje (Rimljanima 2,1.21-24). Cilj je da se razred posveti pomnom razmišljanju i poniznosti pred Bogom. Povedite ih u aktivnost i budite prvi koji će podeliti svoje iskustvo.

Aktivnosti:

1. Pozovite neku hrabru dušu da podeli svedočanstvo o tome kako je Bog otkrio da ona ima neku vrstu predrasuda i kako ju je Bog milostivo izbavio od takvog stava.
2. Uobičajeno iskustvo adventističkih hrišćana je da budu etiketirani kao legalisti zbog posvećenosti zakonu i Suboti. Ohrabrite članove razreda da iskoriste 2. poglavlje Rimljanima poslanice i ukažu na licemerstvo ukoliko neko tvrdi da je spasen dok krši Božji zakon.

4. biblijska doktrina **Opravljanje verom**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Rimljanima 3,28.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće suštinsku važnost teksta iz Rimljanima poslanice 3,19-28. u toku Pavlovog celokupnog izlaganja „jevanđelja“ u Rimljanima poslanici.

Osetiti: Razviće snažnu svest o velikoj važnosti opravdanja samo verom zahvaljujući pripisanoj Hristovoj pravdi.

Činiti: Pojasniće shvatanje opravdanja i moći će da ga na ispravan način dovedu u vezu sa posvećenjem i bogatijim duhovnim životom.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Božja isceljujuća blagodat i otkupljenje od greha

A. Zašto je važno da shvatimo da je greh bolest duhovne prirode, a ne samo niz grešnih dela i stavova?

B. Šta je pravi sled između duhovnog izlečenja i odgovarajućih postupaka?

Osetiti: Usvojiće ključne karakteristike tema povezanih sa opravdanjem verom

A. Zašto je spasenje delima zakona uzaludno?

B. Zašto mnogi smatraju da Božje besplatno praštanje može povesti ka „jeftinoj milosti“?

Činiti: Preduzimanje praktičnih koraka da bismo stekli veće razumevanje opravdanja

A. Šta su pokretačke snage u opravdanju verom koje mogu olakšati opterećenu savest?

B. Šta je važno u opravdanju verom što doprinosi sigurnosti spasenja, a što spasenje delima ne može da pruži?

Zaključak: Pavlovo neposredno izlaganje o opravdanju verom započinje ključnim tekstom za ovu sedmicu. Rečima „a sad“ u 3,21. Pavle dostiže važan odlučujući trenutak u Rimljanima poslanici.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Rimljanima 3,28.

Ključno načelo duhovnog rasta: Ove godine obeležava se pet stotina godina od početka protestantske reformacije. Nastojaćemo da u potpunosti shvatimo dinamiku opravdanja samo verom i njegov uobičajeni izraz u Rimljanima poslanici. Od opravdanja verom ne postoji važnije pitanje za lično spasenje.

Samo za učitelje: Ozbiljno usadite misao članovima razreda koliko je od ključne važnosti da na ispravan način shvate opravdanje samo verom.

Uvodni razgovor: Zamolite članove razreda da ispričaju svoje lično putovanje kad je reč o shvatanju pitanja oproštenja i novog pravnog statusa oslobađajuće presude pred Bogom. Šta im je bilo teže, da

intelektualno (doktrinalno) razjasne određene pojedinosti ili da priznaju svoju veliku potrebu? Podstaknite ih da kažu šta prema tome znači prihvatiti Božje milostivo oprostjenje. Konačno, šta predstavlja njihov novi pravni status kao Božje usvojene dece?

Razmislite o ovome: Prava suština onoga što su i apostol Pavle i Martin Luter otkrili jeste istinski jasno shvatanje o tome kako zahtevi Božje pravde mogu biti zadovoljeni bez ukidanja Njegovog zakona. Ključno za njih je bilo to što je Hristos svojim životom aktivne, savršene poslušnosti zakonu i svojom pasivnom, zamenskom smrću za grešnike ispunio zahteve božanske pravde za nas. Dakle, kao Onaj koji je poneo grehe, Hristos je zadovoljio pravedne zahteve Božjeg zakona, koji zahteva večnu „smrt“ (Rimljanima 6,23) kao platu za greh. Zahvaljujući tome što je Hristos otplatio dug i Njegovom svetom životu, Bog je u potpunosti obezbedio šta je potrebno za oprostjenje čovekovog greha.

Za razgovor:

1. Sa čim vam je bilo najteže da se suočite: da priznate svoju veliku potrebu, zbog svoje grešnosti, ili da se u potpunosti oslonite na besplatnu Božju milost?
2. Šta je to u našoj grešnoj ljudskoj prirodi što nas čini se uvek nagoni da ispunimo zahteve Božje pravde svojim zaslugama?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Poruka koju pronalazimo u Rimljanima poslanici 3,19-28. okarakterisana je od strane cenjenog novozavetnog komentatora Leona Morisa kao „najvažniji pojedinačni odlomak koji je ikada napisan“. (Rimljanima poslanica, Džordž Najt, str. 79) Prelazni izraz: „A sad“ (Rimljanima 3,21) jedan je od najpresudnijih u toku Pavlove diskusije u Rimljanima poslanici i otvara čitaocima mogućnost da grešno ljudsko stanje bude preobraženo. Zato o ovim stihovima treba da razmišljamo sa najvećom pažnjom.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Uloga zakona u opravdanju

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 3,19.20)

Uloga zakona da vodi ka opravdanju je suštinska. Kada Pavle spominje „zakon“ u širem smislu, koristeći izraz Tora, od misli na prvih pet Mojsijevih knjiga, ali i šire na čitav Stari zavet. Ipak, veoma često on ima na umu moralni zakon i njegove dodatke u obliku propisa, uputstava i ceremonijalnih pravila. Biti „pod zakonom“ znači biti „pod“ nadležnošću zakona kao onog koji definiše greh i stvara krivicu pred Bogom. Ipak, suština je u tome da zakon, iako nema silu da otkupi, može veoma snažno da podstakne grešnika da potraži lek za greh. Zakon ne može da učini osobu pravednom pred Bogom. Kao što je rečeno, zakon ne može sa spase kao što ni simptomi bolesti ne mogu izlečiti bolest.

Razmislite o ovome: Držanje zakona grešnog ljudskog roda je vredno pohvale, ali zašto držanje zakona nema silu da opravda grešnika?

II Uporediti „Božju pravdu“ i pravdu zakona

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 3,21)

Pročitajte tekst iz Rimljanima poslanice 3,21. Šta znači ovaj ključni tekst? „Božja pravda“ je jasno upoređena sa „pravdom zakona“. „Božja pravda“ potiče od Boga; On ju je pružio na osnovu onoga što je

bilo učinjeno Isusovim životom i smrću. Ova božanska „pravda“ ponuđena je svima koji je prime ili prihvate verom – ne zato što je zaslužuju, već zato što im je potrebna.

Za razgovor: Tekst iz knjige Elen Vajt *Selected Messages*, prva knjiga, str. 367 (odjeljak od ponedjeljka), sadrži najverovatnije najjasniju izjavu Elen Vajt ikada izgovorenu o opravdanju. Pitajte razred kako je ova izjava uticala na njih i njihov stav prema Elen Vajt i njenom gledištu o opravdanju verom.

III Veza između opravdanja i „pravde“

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 3,24)

Tekst iz Rimljanima poslanice 3,24. bliže objašnjava ključni grčki izraz preveden kao „opravdan“, a za njim sledi diskusija o vezi između opravdanja i „pravde“ (Rimljanima 3,25).

Razmislite o ovome: Jedna od najvažnijih posledica „blagodati“ jeste Božji blagoslov prilikom „objavljivanja“ pokajanim grešnicima da su „pravedni pred Bogom“. S jedne strane, opravdanje se događa u određenom trenutku. Ali ono može biti i linearno (koje traje) u smislu da nam je, zbog ljudske slabosti, potreban Hristos, kao živi Posrednik, da neprestano nadoknađuje neizbežne nedostatke u našoj veri i našem hodu sa Bogom. Pitajte razred: Nakon pažljivog razmatranja ovih važnih tačaka, zašto se slažete ili ne slažete sa tim?

IV Razlika između „očišćenja“ i „oproštenja“

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 3,25)

U Rimljanima 3,25. upoznajemo se sa značenjem dve ključne grčke reči *hilasterion* i *paresis*, koje se obično prevode kao „očišćenje“ i „oproštenje“. Ovi izrazi u ovom kontekstu su veoma važni za određivanje Hristovog dela u korist grešnika. Hristos je zadovoljio zahteve Božje pravde. Pošto su zahtevi ispunjeni, Bog može ponuditi grešniku koji se kaje „oproštenje“ greha.

Razmislite o ovome: Kako u našem kulturološkom kontekstu možemo jasnije prevesti ove ključne izraze?

V Opravdanje i pravednost Božjeg oproštenja grešnicima

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 3,26-28)

U Rimljanima poslanici 3,26.27. Pavle sabira sve vezano za spasenje iz Rimljanima 3,24.25. Zahvaljujući onome što je Hristos učinio, Bog može da proglasi grešnike pravednima; a da ipak bude smatran potpuno pravednim u očima univerzuma koji sve posmatra. Tako u Rimljanima 3,28. Pavle može da zaključi da je grešnik opravdan „bez“ dela zakona.

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Kao što je bilo naglašeno, biblijski tekst za ovu sedmicu je veoma važan. Potrebno je da stavimo izazov pred učenike da shvate, ne samo teološku i doktrinalnu važnost ovog teksta, već i koliki značaj ove istine imaju za lično posvećenje. Dakle, podstaknite ih da ozbiljno razmotre sledeća pitanja:

Za razmišljanje:

1. Kako ovo Pavlovo učenje prožima način na koji vernici treba da žive pred Crkvom i svetom?

2. Na koji način ova Pavlova poruka prožima savete Elen Vajt i njeno shvatanje Hristovog života i smrti? Kako oba prožimaju vernikovo iskustvo spasenja od krivice i sile greha?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Na osnovu prethodna dva pitanja, pitajte razred kako su ovi Pavlovi tekstovi i komentari Elen Vajt oblikovali njihovo učenje o značenju Hristovog života i smrti. Stavite pred razred izazov da pažljivo pročitaju poglavlja „Golgota“ i „Svršeno je“ u knjizi Elen Vajt *Čežnja vekova*. Kako autor opravdava ili odbacuje koncept da su Hristov život i smrt bili dati da se zadovolje zahtevi Božje pravde da bi mogao da nam ponudi milostivo oprostjenje naših greha?

Aktivnost: Isplanirajte sastanak na kome ćete razgovarati o pitanjima predstavljenim u 4. koraku, u odeljku za učitelje.

5. biblijska doktrina **Avramova vera**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Rimljanima 3,31.

Učenici će:

Saznati: Steći će odgovarajuću sliku o odnosu između Pavlovog shvatanja opravdanja verom i opravdanja verom prikazanog u Starom zavetu.

Osetiti: Duboko i iskreno će ceniti jedinstvo Starog i Novog zaveta po pitanju opravdanja samo verom.

Činiti: Potražiće načina da ovu temu pretoče u iskustvo koje će moći podeliti sa drugima kao ono koje je potkrepljeno Biblijom.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Pavlovo učenje o opravdanju nije novo

A. Temelji se na ključnim starozavetnim svedočanstvima – uključujući i Mojsijev zakon i Davidove psalme. Zašto je to važno?

B. Kojim ključnim svedočanstvom Mojsije i David doprinose značaju opravdanja?

C. Šta predstavlja kontekst 4. poglavlja Rimljanima poslanice u odnosu na 3. i 5. poglavlje?

Osetiti: Pavlovo učenje o opravdanju nije nova ideja

A. Zašto je važno da znamo da ni ceremonijalna ni moralna dela ne opravdavaju grešnike?

B. Kako možemo steći veću sigurnost spasenja znajući jasno šta opravdanje verom obuhvata?

Činiti: Shvatiće pravi odnos opraštanja i poslušnosti u 4. poglavlju Rimljanima poslanice

A. Zašto je odnos između opravdanja i posvećenja toliko važan za duhovni i moralni napredak?

B. Kako nam jasno shvatanje pravog odnosa između zakona i blagodati pomaže u svedočenju zbunjenim hrišćanima i nehrišćanima?

Zaključak: Važno je znati da se opravdanje verom temelji na celokupnom biblijskom svedočanstvu.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Rimljanima 3,31.

Ključno načelo duhovnog rasta: Dok opravdanje verom za mnoge može predstavljati samo doktrinalno ubeđenje, ono je bilo živa stvarnost u duhovnom iskustvu i Avrama i Davida. Takvo iskustvo mogu steći svi vernici.

Samo za učitelje: Kada je jasno utvrdio doktrinu o opravdanju verom, Pavle nastavlja dalje i prikazuje spasonosnu veru iz Starog zaveta u Avramovom (1. Mojsijeva) i Davidovom (Psalmi) životu. Dakle, ovo učenje je potvrđeno dvema istaknutim ličnostima u Starom zavetu.

Uvodni razgovor: Pitajte učenike u razredu da li su se ikada suočili sa hrišćanima koji tvrde da nisu pod zakonom već pod blagodaću. Kakav prikladan odgovor biste im mogli dati na osnovu pouke za ovu sedmicu?

Za razgovor:

1. Šta bi značilo kada bismo rekli da su starozavetni sveti bili spaseni zakonom i delima, a novozavetni vernici verom? Objasnite.
2. Šta je prednost novozavetnih vernika, ako su u prednosti, u odnosu na starozavetne svete ljude?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: U biblijskim tekstovima u pouci za ovu sedmicu treba naročito da proučimo kako Pavle koristi Stari zavet da bi utvrdio svoje učenje o opravdanju. Ne zaboravite da je Pavlovo izlaganje o opravdanju počelo u Rimljanima poslanici 3,21. i da teče sve do Rimljanima 5,20. Dakle, koji su njegovi ključni biblijski argumenti u 3. i 4. poglavlju Rimljanima poslanice?

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Vera u Hrista i njen odnos prema Mojsijevom zakonu i ključnim starozavetnim ličnostima

(Podsetite se u razredu tekstova iz Rimljanima poslanice 3,31. i 4,1-8)

Tekstom u Rimljanima poslanici 3,31. Pavle mudro iznosi pitanje odnosa između zakona, blagodati i vere. Odmah zatim započinje svoje izlaganje prikazujući život i svedočanstva patrijarha Avrama i cara Davida, kao što je zabeleženo u Pismu. Prema tome, ne samo zakon (prvih pet Mojsijevih knjiga), već i proročke knjige i spisi (naročito Davidovi psalmi) podržavaju njegovu tezu. U svetlosti tvrdnji njegovih protivnika, ovaj pristup predstavlja sjajan korak u tumačenju. Pavle zatim postaje određeniji navodeći tekst iz 1. Mojsijeve 15,6. (Mojsijev zakon): „Vjerova Avram Bogu, i primi mu se to u pravdu.“ (Rimljanima 4,3) Takođe, navodi tekst iz Psalma 32,1. u kome David (o kome se govori u proročkim knjigama u Starom zavetu) tvrdi: „Blago čovjeku kome Bog prima pravdu bez djela zakona.“ (Rimljanima 4,6)

Razmislite o ovome: Zašto zakon nije proglašen nevažećim? Daleko od toga da je proglašen nevažećim, on je pouzdano utvrđen time što Stari zavet ukazuje na opravdanje verom, ne na dela zakona, kao na temelj ljudskog spasenja od greha. U stvari, da se opravdanje temelji na ljudskoj poslušnosti, vrlo lako bi izazvalo beznađe ili samopravednost. A obe posledice uvek teže praktičnom antinomianizmu (proglašavanje zakon nevažećim).

II Opravdanje samo verom posebno postaje snažno u slučaju cara Davida

(Podsetite se u razredu teksta iz 11. i 12. poglavlja 2. Samuilove i 51. Psalma)

U 2. Samuilovoj 11. poglavlju zabeležen je jedan od najstrašnijih primera greha u Starom zavetu. Tu nailazimo na izveštaj o Davidovoj preljubi i kasnijim prevarama. Ovi gresi doveli su do ubistva Urije i strašnog gubitka poštovanja prema Davidu, njegovoj vladavini i autoritetu.

Za razgovor: Kako visina Davidovih greha neumoljivo ukazuje na vrednost Božjeg praštanja – zamensku Hristovu smrt koja je zadovoljila zahteve zakona?

III Pavle tvrdi da spasenje nije samo za Jevreje već i za neznabožce

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 4,9-12)

Sušтина ovih stihova je da Avram faktički gledano u to vreme nije bio Jevrejin. To se takođe dogodilo pre nego što je bio obrezan. Tako on postaje ključni svedok opravdanja verom (bez dela zakona) i sveopšteg karaktera spasenja – i Jevreja i vernika iz neznaboštva (Jevrejima 2,9).

Razmislite o ovome: Pošto je spasenje omogućeno svim ljudima, koji su tako stekli bezgraničnu vrednost, kako onda hrišćanin može da se usudi da gaji rasne (etničke), klasne i nacionalne predrasude? Hristova smrt za sve ljude treba da zada smrtni udarac netrpeljivosti. Kakvi oblici predrasuda mogu vrebati u našoj duši?

IV Luter, reformacija i spasenje verom

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 4,13-17)

Kako Pavle u Rimljanima 4,13. zadire pravo u suštinu suprotnih tema „obećanja“ i „zakona“ i kako su one prikazane u Avramovom slučaju? Pavle jasno ukazuje da vera spasava, a zakon (uključujući i moralni zakon) osuđuje greh. Dakle, Pavle teži da pokaže da je uzaludno tražiti spasenje pomoću onoga (zakon) što donosi osudu. Zato, pošto smo svi zgrešili, svim ljudima je potrebno ono što je Avram pronašao: spasonosnu pravdu. Ova pravda se pripisuje svim grešnicima (i Jevrejima i neznabošcima) samo verom – osnovna istina koja je dovela do protestantske reformacije.

Razmislite o ovome: Treba da se podsetimo da je pre tačno 500 godina, 31. oktobra 1517. godine, Martin Luter zakucao 95 čuvenih teza na vrata crkve u Vitenbergu, u Nemačkoj. U skladu sa tim, tema ove pouke prodire pravo u suštinu spasenja verom. Na početku ovog odeljka postavljeno je pitanje: Kako Pavle u Rimljanima 4,13. zadire pravo u suštinu suprotnih tema „obećanja“ i „zakona“ i kako su one prikazane u Avramovom slučaju? Kakav odgovor biste dali?

V Pitanje „samo vere“ nadahnulo je Pavlovo izlaganje ne samo u Rimljanima poslanici već i u Galatima poslanici 3,21-24.

(Podsetite se u razredu teksta iz Galatima poslanice 3,21-24)

Pavle postavlja pitanje: „Eda li je, dakle, zakon protivan obećanjima Božijim?“, i odmah odgovara sa jasnim „Bože sačuvaj!“ (Galatima 3,21). U stvari, on hrabro nastavlja i kaže da zakon „čuva“ vernike i da su oni zatvoreni „za vjeru koja se htela pokazati“. U Hristu i Njegovoj pravdi zakon, dakle, postaje „čuvar“ da bi doveo Božju decu Hristu – Onome koji opravdava samo kroz veru (Galatima 3,23.24).

Razmislite o ovome: Zašto slobodno možemo da zaključimo da je Galatima poslanica veoma slična Rimljanima poslanici?

VI Opravdanje samo verom objašnjava ulogu zakona i spasenja verom

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 3,31)

Mnogi tvrde da tekst iz Rimljanima poslanice 3,31. uči da blagodat ukida zakon. Međutim, ukinuti zakon znači zapravo poricati greh; blagodat tada postaje suvišna.

Kakav prikladan odgovor bismo uputili onima koji tvrde da tekst iz Rimljanima poslanice 3,31. ukida zakon? Pre nego što odgovorite na ovo pitanje, pažljivo razmislite o sledećem. Jedan iskusni evanđelista pokazao je sledeći pristup pri davanju odgovora onima koji kažu: „Blagodat je ukinula zakon.“ Njima je odgovorio: „Pitao sam ih kako mogu da pevaju pesmu 'Zadivljujuća blagodat' bez ubedljive logike? Tada im jednostavno kažem da zaista ne mogu da pevaju ovu pesmu bez imalo ubeđenja! Zašto je to tako? Zato što ako ukinete zakon, nema greha, a onda vam nije potrebna ni blagodat. Zakon je moj 'čuvar' koji me uverava u greh tako da sam ja nadahnut da pevam pesmu 'Zadivljujuća blagodat'.“

Razmislite o ovome: Kao što je evanđelista primetio, kako biste iskreno pevali pesmu „Zadivljuća blagodat“ sa ubeđenjem da nema zakona? Zašto je takvo učenje, da blagodat ukida zakon, neprijateljski nastrojeno prema pravom jevanđelju blagodati?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Došli smo do važne tačke u proučavanju Rimljanima poslanice. Iako će Pavle svoju pažnju dalje posvetiti blagodati koja opravdava u Rimljanima poslanici 5. poglavlju, učitelj treba da postavi sledeća pitanja:

Za primenu:

1. Da li vam je jasan ispravan odnos između zakona, greha i opraštanja ili blagodati koja opravdava?
2. Kako možemo razlikovati legalizam od prave poslušnosti ispunjene blagodaću?
3. Šta mogu biti obeležja istinskog iskustva Božje uračunate pravde?
4. Kako iskustvo blagodati koja opravdava možemo učiniti relevantnijim u našem predavljanju teme velike borbe?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Da biste došli do neadventističkih hrišćana, nehrišćanskih vernika i svetovnih poznanika, podstaknite učenike da razmisle o sledećim aktivnostima.

Aktivnosti:

1. Kada je u pitanju zdravlje, koje različite zdravstvene službe mogu biti korisne u vašem mestu ili gradskoj opštini?
2. Razmislite o tome kako biblijski utemeljena ideja o bogomdanoj slobodnoj volji može biti predstavljena radi promovisanja verske slobode u vašim društvenim i političkim okvirima.

6. biblijska doktrina **Adam i Isus**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Rimljanima 5,1.2.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće dalje teološke i duhovne implikacije opravdanja samo verom.

Osetiti: Osetiće veću radost i zahvalnost zbog blagoslova spasenja.

Činiti: Pažljivo će razmisliti o Adamovom padu i spasonosnim prednostima koje imaju verom u Hrista.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Šta je izazvalo greh, patnju i Božju odluku da iskupi izgubljeni ljudski rod?

- A. Šta su sotona i Adam učinili što je izazvalo da ljudski rod padne u greh, doživi patnju i smrt?
- B. Kako je Hristos svojim životom, smrću i vaskrsenjem podario grešnicima obnovljeni položaj pred Bogom?
- C. Na koji način razlike između Adama i Hrista pomažu da objasnimo spasenje?

Osetiti: Hristova patnja zbog izloženosti grehu i užasu usled razdvajanja od Oca

- A. Kako možemo opisati Hristovu izloženost ozbiljnoj strahoti greha?
- B. Kako istinski možemo shvatiti Hristovu potpunu usamljenost u Getsimanskom vrtu i na krstu?

Činiti: Razmišljati o tome kako se Adam osećao zbog veličine svoje greške

- A. Setite se osećanja koje vas je obuzelo kada ste stvarno naneli bol svom prijatelju.
- B. Podstaknite članove razreda da podele trenutke kada su osetili blagoslove zahvaljujući praštanju i obnavljajućoj blagodati nakon bolnih međuljudskih odnosa.

Zaključak: Proučavajući ovu lekciju, uz molitvu treba da razmišljamo o tome kako su greh, Hristova pomiriteljska žrtva i opravdanje verom međusobno povezani.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Rimljanima 5,1.2.

Ključno načelo duhovnog rasta: Opravdanje verom u okviru Hristovog dela pomirenja ukazuje na to kako vernici treba da posmatraju svoj odnos prema Adamu i Hristu. U Adamu počiva krivica, osuda i smrt, ali verom u Hrista dobijamo slobodu od krivice i silu nad grehom.

Samo za učitelje: Sada dolazimo do važne povezanosti između biblijskog učenja o grehu, opravdavajuće vere u Hrista, i vernikovog novog života u Duhu. Dakle, potrebno je da jasno shvatimo kako treba da se odnosimo prema zajedničkom nasledstvu koje imamo u Adamu, i koje možemo verom podeliti sa Hristom. Blagoslovi koje primamo u zajednici sa Hristom prilično jednostavno prevazilaze dobitke koje vernici mogu primiti živeći u Adamovom nasleđu. Život u Hristu obeležen je „mного većma“ nenadmašnim blagoslovima da budemo „pomireni“ sa Bogom Hristovom „krvlju“ i „spaseni“ u Njegovom „životu“ (Rimljanima 5,9.10).

Uvodni razgovor: Podsetite se u razredu značenja našeg grešnog nasleđstva koje primamo od Adama i oproštenja kroz veru u Hristovo delo pomirenja. Zamolite učenike da istraže sledeće pitanje: Kako je spasenje od sile greha verom u Hrista osnova za njihov dalji hod u Duhu?

Razmislite o ovome: Razmišljajte o ključnim, značajnim trenucima u vašem hodu sa Bogom koji su najuspešnije podigli vašu svest o potrebi za Bogom i silom Duha u vašem učenštvu. Dok se budete pripremali za ovu lekciju, provedite jedan sat u pažljivom razmišljanju o uticaju koji je greh izvršio na Adama i drugog Adama, naročito kada je naš Gospod ušao u Getsimansku vrt, koji predstavlja težak i bolan uvod Njegovom strašnom iskustvu na Golgoti.

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Podsetimo se da 1) opravdanje verom u doktrinalnom smislu jasno je utvrđeno u tekstu Rimljanima poslanice 3,21 - 4,25; 2) Pavle u 5. poglavlju vodi svoje čitaoce u dalje razmišljanje o teološkim, duhovnim i etičkim blagoslovima (ili implikacijama) koje opravdanje verom otkriva onome ko iskreno veruje u Hrista.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Opravdanje donosi svest o divnim blagoslovima

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 5,1-5)

Biti prihvaćen od strane Boga je kao kada uđete u trpezariju i iznenada shvatite da je izvrsna gozba duhovnih poslastica, „dostojnih cara“, postavljena pred Božju decu. Takođe, takva obilna gozba izaziva duboko osećanje zahvalnosti zbog Božjeg dara „mira“ (Rimljanima 5,1) koga pruža novi pravni položaj pred Bogom i koji osposobljava vernike da se „hvale nadanjem slave Božje“ (Rimljanima 5,2). Zatim, ovakva hvala „nadanjem“ (Rimljanima 5,4) čak vodi vernike da se „hvale i nevoljama“ (Rimljanima 5,3). Pavle nastavlja i iznosi ironičnu tvrdnju da „nevolje“ mogu da stvore neverovatnu lančanu reakciju, jer „nevolja“ takođe „trpljenje gradi, a trpljenje iskustvo, a iskustvo nadanje“ (Rimljanima 5,3.4). Kada je uveo činilac „nade“, Pavle je nadahnut da objavi da ova „nada“, koja se neće „osramotiti“, zapravo vodi ka iskustvu „Božje ljubavi“ koja se „izli u srca naša Duhom Svetijem koji je dat nama“ (Rimljanima 5,5).

Razmislite o ovome: Navedeni blagoslovi skoro prevazilaze našu moć verovanja. Međutim, kako poslednji – dar Svetoga Duha – predstavlja blagoslov koji zapravo osposobljava vernika da potpuno shvati sve što će kasnije biti darovano?

II Izvor svih naših nada

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 5,6-11)

Tekst iz Rimljanima poslanice 5,6-11, nadahnut Svetim Duhom, obuhvata Božje delo pomirenja kroz Hristov opravdavajući život i smrt. On osvetljava put na kome vernici, vođeni Duhom, mogu „primiti“ ova moćna dela „pomirenja“ (Rimljanima 5,11). Duh ukazuje na Hristovu zamensku smrt kao izvor svih hrišćanskih nada.

Za razgovor:

1. Verovatno najdublje reči u ovom tekstu su sledeće: „Mnogo ćemo, dakle, većma biti kroza Nj spaseni od gnjeva kad smo se sad opravdali krvlju Njegovom“ (Rimljanima 5,9). Kako da shvatimo reči „krv“ i

„gnev“ kada se radi o Božjem brižnom staranju za naše „pomirenje“ sa Njim (Rimljanima 5,10)? Dalje, u Rimljanima 5,10.11. on govori ne samo o Hristovoj „smrti“, već i o „Njegovom životu“. Dakle, u kom smislu možemo reći da Hristov život nudi pomirenje vernicima?

2. Obrazložite sledeća pitanja. Da li je „Hristov život“ takođe pripisan ili uračunat vernicima, kao i Njegova „smrt“? Ili, da li je Hristov život više dat kao primer službe i moralnog vođstva?

III Prvi i drugi Adam

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 5,12-14)

Istorijske činjenice su sledeće: ceo ljudski rod je preko Adama uveden u greh i krivicu. Kao takav, Adam postaje izvor greha, a Hristos (drugi Adam) izvor oslobođenja od greha – njegove krivice i sile. Očigledno je da niko ne može u potpunosti objasniti greh („tajnu bezakonja“, 2. Solunjanima 2,7), ali Pavle izjavljuje da u Hristu počiva nada za pobeđu nad njim.

Razmislite o ovome: Ne možemo jasno objasniti poreklo greha i naše nasledstvo od Adama. Međutim, Bog je u Hristu obezbedio sve što je potrebno za spasenje svih ljudi. Šta ta činjenica govori o Božjoj pravdi u okviru toga da je dozvolio da se greh pojavi u univerzumu?

IV Osvedočenje o grehu i oslobađanje od njega

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 5,15-21)

Vrlo je važno da pojasnimo još dva pitanja: 1) Kako zakon utiče na osvedočenje grešnika o grehu i 2) Koliko je „obilno“ Božje oslobođenje od greha? Suštinska svrha zakona, iako se za njega samo uopšteno znalo pre Sinaja, bila je da osvedoči o grehu i grešnikovoj potrebi za spasenjem. Ali kada je zakon objavljen na Sinaju, ljudi su otkrili da su očitito bili u lošem moralnom položaju – odnosno, greh se u velikoj meri umnožio (Rimljanima 5,20). Ali, srećom, umnožen greh ukazao je na obilje „blagodati“ za spasenje od greha (Rimljanima 5,20.21).

Razmislite o ovome: Zapanjujuće je to što je Božja obilna blagodat „većma“ u „izobilju“ nego sebičnost i greh (Rimljanima 5,17). Obilje optimizma u Hristovoj „obilnoj“ blagodati ima poslednju reč kada se radi o bilo kom pitanju o pravdi i Božjoj dobroti u suočavanju sa mnoštvom izazova greha. I samo u ovoj svetlosti tekst iz Rimljanima poslanice 5,15-19. može imati smisao otkupljenja. Dakle, šta treba da bude prikladan čovekov odgovor na obećanje u Rimljanima 5,21, gde čitamo: „Kao što carova grijeh za smrt, tako i blagodat da caruje pravdom za život vječni, kroz Isusa Hrista Gospoda našega“?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Neverovatno, reč *dar* javlja se pet puta u tekstu u Rimljanima poslanici 5,15-17. Stoga, opravdanje se ne „zarađuje“, već je izričiti dar Božje ljubavi darovan blagodaću. „Dar“ je Pavlova presudna reč u vezi sa opravdanjem. Zatim nastavlja sa pitanjima koja se tiču novog života u Duhu u 6. poglavlju i dalje.

Za primenu:

1. Kako ovaj sveobuhvatan opis našeg nasledstva smrti „u Adamu“ i života „u Hristu“ dozvoljavaju vernicima da se suoče sa svojim najtežim i najmučnijim iskušenjima?
2. Kada neko zaista postavi konačna pitanja o smislu života, možemo li se setiti bilo kog drugog pitanja koje pogađa veću suštinu u praktičnom i filozofskom smislu od sledećeg: Na šta smo zaista usredsređeni u svom životu? Da li živimo u Adamu (životu greha – odnosno, životu bez vere u Hrista), ili živimo u

Hristu (verom u Njega)? Ili da postavimo pitanje na drugačiji način: Da li smo „u Duhu“ ili „u telu“? Obrazložite svoj odgovor.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Kako pouku za ovu sedmicu, sa svojim sveobuhvatnim gledištem o smrti u Adamu i životu u Hristu, zaista možemo učiniti praktičnom? Pitajte članove razreda, ko je voljan, da podeli neke ključne trenutke iz svog života koji su bili „u Adamu“ i druge koji su zaista bili „u Hristu“. Posavetujte ih da ne spominju neke neprijatne ili strašne detalje već da se skoncentrišu na suštinska pitanja uključena u njihov život sa Bogom i kako je izbavljenje kroz Hrista i Njegov Duh postao živa stvarnost.

Aktivnosti:

1. Podstaknite članove razreda da napišu kratku duhovnu autobiografiju, naglašavajući presudne trenutke u svom sve većem uverenju o potrebi za spasenjem. Možda će želeti da ispričaju kako su kasnije nađeni u Hristu i kako su na konkretan način upoznali Božju volju za svoj život.
2. Posvetite nekoliko trenutaka da kao razred razmišljate o onim osobama koje su na najodlučniji i najpraktičniji način izvršili uticaj u njihovom hodu sa Hristom.

7. biblijska doktrina **Pobeda nad grehom**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Rimljanima 6,1-4.

Učenici će:

Saznati: Poverovaće da je vladavina greha slomljena, a smrt pobeđena za sve vernike koji se poistovete sa Hristovom smrću i vaskrsenjem.

Osetiti: Radovaće se jer Bog nije svoju decu ostavio bespomoćnom kada se suoče sa silom greha i kaznom.

Činiti: Živeće kao oni koji su već vaskrsli iz mrtvih, dok celo Nebo očekuje njihov novi život.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Hristovo iskustvo može biti moje

A. Kako istorijske činjenice o Hristovoj smrti i vaskrsenju mogu biti prenesene u naše lično sadašnje iskustvo?

B. Šta Pavlova retorička pitanja u Rimljanima 6,1.15. govore o mogućim pogrešnim zaključcima koje njegovi čitaoci mogu doneti u vezi sa životom ispunjenim blagodaću?

Osetiti: Sloboda poslušnosti

A. Kako biste uverili nekoga da je biti sluga pravde (Rimljanima 6,18) jedini put ka istinskoj slobodi?

B. Zašto ne postoji treća mogućnost između „sluge Božjeg“ (Rimljanima 6,22) i „robova grehu“ (Rimljanima 6,20)?

Činiti: Živeti novim životom

A. Kada hrišćani dozvole da greh vlada njihovim životom, šta to govori o Božjem karakteru i Njegovom planu otkupljenja?

B. Ako je život posvećenja ispunjen radošću, mirom i slobodom, zašto se ljudi često odupiru svetom životu?

Zaključak: Hrišćani imaju prednost ne samo da se raduju zbog oprostjenja svojih greha već i zbog oslobođenja od vladavine greha u svom životu.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Rimljanima 6,5-7.12-14.22.

Ključno načelo duhovnog rasta: Isusovo raspeće i vaskrsenje doneli su dugo očekivano razdoblje u kome je dvostruki neprijatelj, greh i smrt, doživeo konačan udarac. Zahvaljujući ovom poslednjem udarcu, vladavina greha je slomljena, a naša poslušnost može potpuno biti posvećena vaskrsnom Hristu.

Međutim, naša stalna vera u Hrista je potrebna zato što staro razdoblje ne posustaje, i mi u svojoj borbi osećamo „već“ i „ne još“ kad je spasenje u pitanju.

Samo za učitelje: Pojedinci temu „pobede nad grehom“ smatraju uzbudljivom idejom. U drugima ona izaziva samo osećanje neuspeha i krivice. Ponekad je žar prve grupe pogrešno usmeren ili pogrešno shvaćen od strane druge grupe, i tada sledi bolan sukob. Zato, vaša je prednost i odgovornost da pažljivo pokažete kako pobeda nad grehom nije teret koji treba izbeći već blagoslovena privilegija koju treba prihvatiti – dar koji je deo Božje blagodati.

Uvodni razgovor: Josif je doživeo pljačku na poslu. Našao se u sudnici čekajući da njegov slučaj dođe na red. Dok je čekao, imao je priliku da sasluša druge slučajeve. Molbe jedne žene posebno su ga dirnule. Očigledno je vodila težak život i izgledala je potpuno neuredno. Bila je zavisnik od droge i doslovno je molila sud da joj dozvoli da se uključi u hrišćanski program odvikavanja od droge umesto da je pošalju ponovo u zatvor. Otvoreno je ispričala kako je Bog ušao u njen život i spasao je. Međutim, ono što je neprestano ponavljala jeste da je nisu spasila njena dela već Božja blagodati. Josif je slušao njene reči pomešanih osećanja. Naravno, dragocena nezaslužena Božja blagodati sve spasava, i poruka jevanđelja sigurno je bila posebno utešna za osobu za kriminalnim dosijeom. Međutim, nije spominjala Božje namere ili sposobnost da joj pomogne u njenoj borbi protiv zavisnosti, što bi bilo od pomoći u njenom slučaju, dok je tražila da se uključi u hrišćanski program za oporavak. Na kraju je njena molba bila odbijena.

Za razgovor:

1. Da li smo toliko nestrpljivi da kažemo ljudima da „ni sa čim što čine“ ne mogu zaraditi Nebo da propustimo da naglasimo ostatak priče – da Bog može da promeni „sve što čine“ za njihovo dobro i na Njegovu slavu?
2. Da imate priliku da nekoliko trenutaka provedete sa ženom iz ove priče, koji deo iz 6. poglavlja Rimljanima poslanice biste podelili sa njom, deo koji bi joj pružio nadu?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Pitanja o pobedi nad grehom ponekad mogu biti uvučena u rasprave o savršenstvu i o tome da li određeni hipotetički greh može da vas spreči da uđete u carstvo ili ne. Podignite razgovor na drugi nivo pristupivši mu iz Pavlove perspektive iz Rimljanima poslanice 6. poglavlja pre nego iz naših internih rasprava.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Nov život

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 6,5-13)

„Da ne caruje, dakle, grijeh u vašem smrtnom tijelu.“ (Rimljanima 6,12) Da li je ovaj nalog lakše izgovoriti nego ispuniti? Može izgledati da Pavle nonšalantno govori svojim čitaocima da izbegavaju greh i umesto toga služe Bogu (Rimljanima 6,13). Kao oni koji Pavlov savet ozbiljno shvataju, možemo smatrati da, dok razmišljamo o svojim padovima, nismo dorasli zadatku. Radosna vest u celoj ovoj zagonetki u vezi sa grehom je da se Pavlove jasne opomene nalaze u izuzetnom kontekstu. Kada shvatimo kontekst, njegova očekivanja pobede nad grehom mogu postati stvarnost u našem životu.

O kakvom kontekstu je reč? Sa Hristovom smrću i vaskrsenjem, u istoriji je došlo do velike eshatološke promene. Isus je ukazao na to kada je rekao: „Dakle je došlo k vama Carstvo nebesko“ (Matej 12,28); Pavle to spominje kada govori o onima koji su okusili „sile onoga svijeta“ (Jevrejima 6,5). Ovo novo razdoblje u kome živimo bilo je svedok izlivanja Božjeg Duha na izuzetne načine (Dela 2) i izlečenja i

duhovnog obnovenja onih kojima su prethodno vladale tiranske/demonske sile (Matej 4,23; 12,22.28; Luka 4,18; Dela 5,17). Ovo novo doba Božje vladajuće sile nalazi se u pozadini kada Pavle govori o našem „starom čoveku“ koji se razapinje sa Hristom da bi slomio ropstvo grehu (Rimljanima 6,6). Naša zajednica sa Hristom u Njegovom vaskrsenju pokreće nas u „novi život“ (Rimljanima 6,4), koji nije ništa manje do „eshatološki život vremena koje će doći. Hrišćane čvrsto drži ovaj život i njihov životni put na ovom svetu se menja pod njegovim uticajem.“ (Ivan Blazen, *Handbook of Seventh-Day Adventist Theology*, str. 296)

U ovom smislu svi mi živimo unutar sile Božjeg carstva. Zato poziv da sebe smatramo „mrtvima grehu“ (Rimljanima 6,11), da ne dozvolimo da greh „vlada“ ili da „ima vlast nad vama“ (Rimljanima 6,12,14) nije samo željeni ideal. To je imperativ ukorenjen u istorijski/spasonosni dolazak našeg Gospoda; tako da postoji stvarna mogućnost da živimo kao „sluge pravde“, a ne „robovi grehu“ (Rimljanima 6,17.18).

Razmislite o ovome: Kako nas saznanje da sada živimo u novom eshatološkom razdoblju nadahnjuje da odbacimo greh i živimo za Boga? Kako nas ovo gledište može sačuvati 1) da ne pravimo izgovore za greh u svom životu i 2) da ne zaboravimo da je spasenje dar?

II Zakon naspram blagodati

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 6,14)

Misao da nismo „pod zakonom“ već „pod blagodaću“ bila je donekle kamen spoticanja između adventizma i drugih hrišćanskih vera, iz očiglednih razloga. U najmanju ruku znamo šta tekst iz Rimljanima 6,14. ne može da znači, na osnovu Pavlovog retoričnog pitanja: „Hoćemo li griješiti kad nijesmo pod zakonom nego pod blagodaću? Bože sačuvaj!“ (Rimljanima 6,15) Dakle, tekst ne znači da treba da nastavimo da nasumično grešimo. Međutim, šta tačno znači? Uvođenje pojma „dva razdoblja“, kao što smo prethodno spomenuli, ovde, takođe, može biti korisno.

Razmatranje iskustva „starog čoveka“ (Rimljanima 6,6) kao onog koje je vezano za zakon i iskustva „novog čoveka“ (Efescima 4,24) kao onog koje je vezano za blagodat donosi određeno razumevanje. Pavle stalno govori o trijumviratu (vladavina trojice) zakona – greha – smrti u Rimljanima poslanici (Rimljanima 5,12.13.20.21; 7,5.9-11.13.23.24; 8,2). Vrlo je moguće da kada koristi bilo koji od ova tri pojma da govori o dinamici između sva tri. Na primer, Pavle govori o „umiranju grehu“ kroz Hristovu smrt isto tako lako kao o „umiranju zakonu“ kroz Hristovu smrt (Rimljanima 6,2; 7,4). Osnovna veza između zakona-greha-smrti je toliko bliska da Pavle u jednom trenutku mora da naglasi da zakon nije greh (Rimljanima 7,7). Ova tri pojma se ponavljaju i na kraju njegove diskusije, kada kaže da u Hristu Isusu „oprostio me je od zakona grijehovnoga i smrti“ (Rimljanima 8,2).

Dakle, iskustvo starog čoveka je ono u kome greh koristi zakon da donese smrt (Rimljanima 7,5.8). Njime vlada telo, tako da iako poseduje „starinu slova“, prestup preovlađuje (Rimljanima 7,5.6; 2,27). Iskustvo blagodati je omogućeno Hristovom smrću i vaskrsenjem; ispunjeno je Duhom, poslušnošću srca zakonu i pravdom (Rimljanima 2,27-29; 6,4.17-23; 7,6; 8,1-4). Ovakvo stanovište nam može pomoći da shvatimo kako je Pavle mogao reći: „Jer grijeh neće vama obladati, jer nijeste pod zakonom nego pod blagodaću.“ (Rimljanima 6,14)

Za razgovor:

1. Kako možemo biti sigurni da to što više nismo „pod zakonom“ ne može nas odvesti u neposlušnost?
2. Kako biste na osnovu Rimljanima poslanice objasnili da biti „pod blagodaću“ znači da je vlast greha slomljena?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Da biste sprečili pogrešno razumevanje i obeshrabrenje, podstaknite ideju da iako živimo pod „blagodaću“, „stari čovek“ i dalje kuša i uznemirava kroz naša „smrtna“ tela.

Za primenu:

1. Koji glagoli u Rimljanima poslanici 6. poglavlju pokazuju da i dalje imamo odgovornost da se držimo unutar stvarnosti „novog čoveka“ u kojoj „blagodat caruje pravdom“ (Rimljanima 5,21)?
2. Da li je prema 6. poglavlju Rimljanima poslanice biti rob pravde teret ili prednost? Objasnite.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Tajna čitanja Pavlovih poslanica je razmišljati poput Pavla što je više moguće. Da bismo to postigli, ohrabrite učenike u razredu da očiste svoj um od predrasuda tokom sledeće aktivnosti.

Aktivnost: Pavle često koristi suprotnosti. Uzmite belu tablu ili list papira i napišite dva naslova: stari čovek i novi čovek. Na osnovu Rimljanima poslanice 2-8 zabeležite događaje, iskustva ili osobine koje karakterišu svako iskustvo. (Ova vežba može biti izvršena kao razgovor bez pomoći dodatnih sredstava.)

8. biblijska doktrina **Čovek iz sedmog poglavlja Poslanice Rimljanima**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Rimljanima 7,4-6.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da Pavle upućuje poziv da se odvojimo od identiteta zakon-greh-smrt i prihvatimo nov identitet kao oni koji su ujedinjeni sa Hristom.

Osetiti: Radovaće se stvarnosti svoje bračne zajednice sa Hristom i saznanju da će Duh obilno delovati u takvoj zajednici.

Činiti: Doneće rod Bogu na način koji nikada ranije nije bio moguć izvan zajednice sa Hristom.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Isus vas neće deliti

A. Ako je zakon svet, pravedan, dobar i duhovan, zašto Pavle neprestano podstiče svoje čitaoce da se ponovo poistovete sa Hristom umesto sa zakonom?

B. Zašto ne možemo biti u braku i sa Hristom i sa zakonom? Čega bi se Pavle uplašio ako bismo to pokušali?

Osetiti: Smrt i ponovni brak

A. Šta znači „umreti“ nečemu da biste mogli „živeti“ nečemu (ili Nekome)?

B. Zašto je brak prikladna metafora da označi zajednicu sa Hristom?

Činiti: Poslušnost Duhu

A. U čemu je razlika između služenja na nov način u Duhu i na stari način „u starini slova“ (Rimljanima 7,6)?

B. U vezi sa prethodnim pitanjem, da li je sadržaj takve poslušnosti drugačiji, isti ili pomalo od oba?

Zaključak: Sedmo poglavlje Rimljanima poslanice proširuje suprotnosti iz 6. poglavlja, ali potpunije objašnjava kako se borba između dva iskustva – zakon/greh/smrt nasuprot Hristos/Duh/poslušnost/život – odvija u našem ličnom životu.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Rimljanima 7,1-14.

Ključno načelo duhovnog rasta: Ma koliko zakon bio dobar, on ne uspeva da stvori poslušnost i odgovarajući život kakav se očekuje od Božjeg naroda. U određenom smislu, čini se da otežava problem greha. Pavle pažljivo pokušava da zameni zakon kao primarni izvor identiteta, potvrđujući ga i braneći sve vreme, i umesto toga, da poveže svoje čitaoce sa njihovim novim identitetom u Hristu. Posledice su Duh, život, i ironično, prava poslušnost zakonu.

Samo za učitelje: Mi smo kao crkva ponavljali mnoge Pavlove tvrdnje o zakonu ali, ponekad, bilo nam je teško da objasnimo njegove negativne izjave. Pažljivo poslušajte kako Pavle opisuje fenomen

zakona u 7. poglavlju Rimljanima poslanice i vodite razgovor u razredu tako da dozvolite Pavlu da sam sebe objasni.

Uvodni razgovor: Ako ste adventistički hrišćanin, možete se brzo naći na meti oštre kritike od strane drugih hrišćana, kao što je: „Vi i dalje živite pod Starim zavetom“; „Spaseni smo blagodaću, ne zakonom“; „Zapovesti su prikovane na krstu“; „Vi ste legalisti“; „Pavle kaže ovo, Pavle kaže ono“; itd. Dakle, kako bismo odgovorili?

Kada drugi koriste Pavlove negativne komentare o zakonu protiv nas, nađemo se u iskušenju da počnemo da izbacujemo Pavlove, Jovanove, Jakovljeve i Isusove stihove kojima potvrđuju zakon. Međutim, ovakvim postupanjem samo suprotstavljamo delove Biblije. Ono što može ostaviti dugotrajniji utisak na slušaoce jeste da koristimo upravo one tekstove koje drugi koriste protiv nas i zatim da u kontekstu objasnimo šta ti stihovi zapravo znače. Ovakav pristup naročito je važan kada proučavamo 6. i 7. poglavlje Rimljanima poslanice.

Za razgovor:

1. Kada je reč o raspravama u vezi sa zakonom, zašto je bolje da se držimo Pavlovih argumenata nego da uzimamo stihove iz drugih knjiga?
2. Iako je 7. poglavlje Rimljanima poslanice sada sporno, da li mislite da je bilo sporno kada je prvi put čitano vernicima u Rimu? Zašto da ili zašto ne?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Sedmo poglavlje Rimljanima poslanice je proširenje 6. poglavlja; dakle, potražite paralelne ideje koje Pavle ponavlja i proširuje. Takođe, pogledajte 8. poglavlje zato što se mnoge niti Pavlovog razmišljanja tu spajaju, da biste bili sigurni da se vaši zaključci podudaraju sa onima iz 8. poglavlja.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Sahrana i ponovni brak

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 7,1-4)

Pavle spaja dve metafore, smrt i brak, da bi objasnio veliku promenu koja se dogodila kao posledica dolaska mesijanskog razdoblja. Ilustracija obuhvata dva muža i ženu, ali tumačenje je pojmovno složeno, zato što osoba koji umire („i vi umrijeste“) je ista ona koja se preudaje („da budete drugoga“). Ovo značenje sadrži ideju da „vi“ je žena udata za jednog muža. Drugi muž je onaj koji „usta iz mrtvih“ (Rimljanima 6,9), tj. Isus. Sve zajedno, Pavle kaže da ste umrli da biste mogli ponovo stupiti u brak. U ovom kontekstu, osoba koja umire je ista ona koja je „umrla grehu“, „stari čovek koji se razape“, da bi „telo grešno“ moglo biti uništeno (Rimljanima 6,2.6). Ali na isti način na koji umiremo sa Hristom u Njegovom raspeću, takođe živimo kroz Njegovo vaskrsenje (Rimljanima 6,4). Dakle, već je rečeno da ista osoba može da umre, ali takođe i da živi. Stoga, biti žena koja je umrla i koja je živa nije toliko neobično.

Pojedinci su greškom zaključili da je zakon jedan od mrtvih muževa. Međutim, zakon je ono čemu je pojedinac umro. Sam zakon nije umro ali naš odnos prema njemu jeste. Zakon u ilustraciji je veza koja drži ženu pored njenog prvog muža. Smrt je bila sredstvo kojim je ta veza bila pokidana zbog ponovnog braka sa Hristom. U pitanju je tanana ali važna razlika.

Dakle, šta ova tanana nijansa znači i šta Pavle želi da naglasi? Prvo, zapazite kome se obraća: „Govorim onima koji znaju zakon“ (Rimljanima 7,1). To su Jevreji i/ili jevrejski obraćenici. Njihov identitet, i etnički i verski, je potpuno vezan za zakon na način koji bi savremenim neznabošcima u dvadeset prvom veku bio teško shvatljiv. Međutim, u ovom Čoveku iz Nazareta, Bog je pokazao najveće otkrivenje svoje spasonosne pravde, i iako o Njemu svedoči zakon, ovo otkrivenje je „bez zakona“ (Rimljanima 3,21).

Ono sa čim se Pavle u određenom smislu bori je „što dobro postaje neprijatelj najboljem“. Pokazalo se da je veoma teško prebaciti se sa držanja zakona kao izvora nacionalnog identiteta (sa svojom službom u hramu, tipovima, zavetnim znacima, kao što je obrezanje, itd.) na nov identitet koji se odnosio na mrtvog i vaskrslog Mesiju. Međutim, Pavle zna da se Božji narod nalazi u mesijanskom, novozavetnom razdoblju, i da se priča o Izrailju približila svom poslednjem poglavlju. On želi da ih ohrabri da drže korak sa Božjim dinamičnim poročkim kretanjima.

Razmislite o ovome: Kako nam razmišljanje o izveštaju o Izrailju pomaže da shvatimo neke od Pavlovih tvrdnji? Imajući na umu Hristovo učenje o zakonu, kakav život hrišćani mogu da očekuju kada stupe u brak sa Hristom?

II Greh koristi zakon

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 7,5-14)

Još jedan razlog, ne često naglašavan, koji Pavle navodi čitaocima o potrebi da „umremo zakonu“ (Rimljanima 7,4) jeste tema da greh koristi zakon. Zapazite progresiju stihova u vezi sa ovom temom: „A zakon dođe uz to da se umnoži grijeh“; „Bijahu slasti grjehovne, koje zakon rađahu u udima našima da se smrti plod donosi“; „A grijeh uze početak kroz zapovijest, i načini u meni svaku želju“; „I nađe se da mi zapovijest bi za smrt koja bješe data za život“; „Jer grijeh uzevši početak kroz zapovijest prevari me, i ubi me njome“ (Rimljanima 5,20; 7,5.8.10.11). Međutim, kako nešto dobro i sveto kao što je zakon (Rimljanima 7,12) može biti povezano sa grehom i smrću?

Odgovor leži u tvrdnji koju Pavle pojašnjava u najmanje tri stiha: 1) „Jer kad bijasmo u tijelu, bijahu slasti grjehovne, koje zakon rađahu u udima našima da se smrti plod donosi“ (Rimljanima 7,5); 2) „Jer znamo da je zakon duhovan; a ja sam tjelesan, prodan pod grijeh“ (Rimljanima 7,14); 3) „Jer što zakonu bješe nemoguće, jer bješe oslabljen tijelom“ (Rimljanima 8,3). Kada se telo – telo koje je radikalno neprijateljski nastrojeno prema zakonu (Rimljanima 8,7.8) – suoči sa zakonom, posledice su greh i smrt, i može se činiti da zakon prouzrokuje oba. Međutim, ovaj zaključak nije tačan, i Pavle snažno poriče da je zakon kriv. „Bože sačuvaj“, on kaže, da je zakon greh, i „Bože sačuvaj“ da ono što je dobro donosi smrt. Krivica u potpunosti mora da leži na pragu greha; iako zakon ima određenu ulogu u dinamici između greha i smrti, on je nevin. Pavle je predvideo da će ove neočekivane veze između greha i zakona izazvati iznenađenje. Kao posledica toga, 7. poglavlje Rimljanima poslanice stoji kao najsnažnija odbrana zakona u svim Pavlovim spisima.

Razmislite o ovome:

Objasnite svojim rečima dinamiku zakona, greha, smrti i tela o kojoj se govori u 7. poglavlju Rimljanima poslanice. Zašto Pavle mora tako snažno da brani zakon u svetlosti sopstvenih tvrdnji?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Ako u vašoj crkvi ima ljudi koji snažno podupiru legalizam, pomeranje identiteta sa pravila na odnos sa Hristom je veoma važan. Sa druge strane, s obzirom da živimo u razdoblju antinomianizma, Pavlova odbrana zakona je, takođe, potpuno prikladna.

Za primenu:

1. Kakvu povezanost vidite između dva muža u početku poglavlja sa unutrašnjim borbama opisanim na kraju poglavlja?
2. Šta 7. poglavlje Rimljanima poslanice govori o duši kojom vlada greh?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Pavlovi tekstovi nisu uvek laki za čitanje. Ali on često voli da kaže istu stvar na mnogo različitih načina. Ako ne razumemo kako je to rekao na jedan način, postoji nada da ćemo shvatiti u njegovim kasnijim spisima. Pokažite primer takvog ponavljanja i ponovnih izjava u njegovim poslanicama i ohrabrite učenike da istraju sa Pavlom.

Aktivnost:

1. Razmišljajte o 7. poglavlju Rimljanima poslanice kao komentaru 6. poglavlja ili obrnuto i uočite koliko stihova iz jednog poglavlja objašnjavaju stihove u drugom.
2. Pročitajte tekstove od 1. do 8. poglavlja Rimljanima poslanice sa prijateljima i razgovarajte o tome šta primećujete kada posmatrate veliku sliku umesto da pojedinačno čitate stihove.

9. biblijska doktrina **Nema osude**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Rimljanima 8,1.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće šta znači biti ispunjen Svetim Duhom i da pravedni žive verom.

Osetiti: Pronaći će nadu u stalnoj zajednici sa Isusom Hristom kroz Svetog Duha.

Činiti: Otkriće način na koji mogu graditi prijateljstvo sa Bogom i živeće u skladu sa tim.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati. Pravedni žive verom

- A. Kako živimo verom?
- B. Šta znači hodati po Duhu?
- C. Šta znači da Sveti Duh stanuje u nama?
- D. Kako nas to što Duh stanuje u nama menja?

Osetiti: Nada u prijateljstvo Svetog Duha

- A. Kada ste se osećali najusamljenije?
- B. Šta dobri prijatelji unose u vaš život?
- C. Kako bi vam pomoglo saznanje da je Bog univerzuma voljan da bude vaš stalni pratilac?

III Činiti: Graditi prijateljstvo sa Bogom

- A. Šta biste bili spremni da učinite da izgradite prijateljstvo sa Hristom?
- B. Na koje načine možete razmišljati o tome ko je Isus?
- C. U kojim ključnim trenucima u životu ste zapazili prisustvo Svetog Duha?
- D. Kako je razmišljanje o tome ko je Hristos uticalo na vas lično?

Zaključak: Kada shvatimo da to što Sveti Duh stanuje u nama znači da imamo posvećeno prijateljstvo sa Hristom, steći ćemo nadu i doživeti promenu u zajednici sa Njim.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Rimljanima 8,1.

Ključno načelo duhovnog rasta: Baviti se onim što je vezano za Hrista, i u svojim mislima i načinu života, gradi prijateljstvo sa Bogom posredstvom delovanja Svetog Duha.

Samo za učitelje: Pomozite svom razredu da shvati da je Hristova žrtva ta koja je uklonila osudu. Ne možemo učiniti ništa da bismo zaradili spasenje ili oslobodili sebe osude. Sada kada smo oslobođeni osude i slobodni da biramo život po Duhu, umesto život po telu, možemo usmeriti svoj um ka Hristu i izgraditi prijateljstvo sa Njim kroz zajednicu sa Svetim Duhom. Ako na umu imamo ideju prijateljstva, to će nam pomoći da na najbolji način objasnimo šta znači da Sveti Duh stanuje u nama.

Uvodni razgovor:

Da li ste ikada primetili kako naši prijatelji utiču na nas? U zavisnosti od toga sa kim provodimo vreme, naše aktivnosti, ličnost, rečnik, način na koji se ophodimo prema drugima i naše raspoloženje se menja.

Dok je Kori odrastao, imao je nekoliko različitih prijatelja sa kojima je voleo da provodi vreme. Jedan mladić je doslovno bio vođa bande; osnovao je bandu u njihovom malom mestu. Otac ga je upozorio na druženje sa ovim prijateljem, govoreći da to neće izaći na dobro. Kori nije verovao svom ocu. I, kada je imao 12 godina, bio je uhapšen zbog krađe u obližnoj prodavnici – samo zato što je pokušavao da ostavi utisak na svog „prijatelja“.

Kori je imao i druge prijatelje, koji su s druge strane voleli da se iskradaju usred noći. Kada su provodili noć u Korijevom domu, dečaci bi se iskrali i otišli u 4 kilometara udaljen grad, koji je imao svega 2 500 stanovnika i u kome se ništa nije događalo.

Međutim, Kori je takođe imao prijatelja koji nije video svrhu da se iskrada i nije smatrao da je krađa dobra ideja. U stvari, Kori je pozvao Korija u omladinsku grupu u svojoj crkvi. Nakon određenog vremena provedenog sa Kelijem, njegove misli bile su pozitivnije, njegovi postupci bolji, a karakter se oblikovao u pravom smeru.

Za razgovor:

1. Zašto smo pod uticajem prijatelja sa kojima provodimo vreme? Koje potrebe prijateljstvo ispunjava?
2. Na koji način možete zamisliti prijateljstvo sa Bogom i kako to utiče na vaš život?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: U 8. poglavlju Rimljanima poslanice ima mnogo detalja, previše da bismo sve obradili u jednoj lekciji. Zato ćemo se usredsrediti na prvih 11 stihova. Bilo bi najbolje da se usredsredimo na tri tačke u ovoj lekciji i ne dozvolimo da razredu pažnja bude odvrćena pitanjima o hristologiji, očišćenju, i tako dalje, koja pronalazimo u ovom poglavlju. Vraćajte razred na ideju prijateljstva sa Bogom.

BIBLIJSKI KOMENTAR

Uvod: (Podsetite se ukratko tekstova iz Rimljanima poslanice 1,16.17. i 5-8) U 8. poglavlju Rimljanima poslanice Pavle nastavlja da razvija misao o jevanđelju koje otkriva Božju pravdu, „pravda Božja iz vjere u vjeru, kao što je napisano: Pravednik će od vjere živ biti“ (Rimljanima 1,17). Pavle je u 5. poglavlju razvio temu greha koji je preuzeo ovaj svet. Zatim u 6. poglavlju iznosi ideju o neophodnoj smrti grehu i novom životu predstavljenim krštenjem. U 7. poglavlju govori o prirodni greha koji nastava u nama (Rimljanima 7,22.23). Onda prelazi na pitanje šta znači živeti verom, što zapravo predstavlja život u Hristu nastavanjem Svetog Duha, umesto da u nama živi greh (Rimljanima 8,1-11).

Razmislite o ovome: Koje su glavne implikacije opravdanja verom koje će podržati naš hod sa Bogom kroz naš kasniji život u Duhu?

I Pravedni će živeti verom

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 8,1-11)

Izraz na početku ovog poglavlja i naš ključni tekst sadrže reč *sad*. Ova reč omogućuje da se načini određeni prelaz, slično rečju „dakle“. Pavle je izgradio misao u vezi sa uništenjem koje je greh doneo na ovaj svet i svoju tvrdnju posebno naglašava uzvikom u Rimljanima 7,24: „Ko će me izbaviti od tijela smrti ove?“ Odgovor, naravno, jeste Isus Hristos, Izbavitelj. Pošto nas je Isus izbavio iz „tela smrti“ nema više osude onima koji su u Hristu Isusu. Pavle je, do sada u poslanici, govorio o tome kako osuda izgleda i o rđavom stanju u kome se našlo celo čovečanstvo. On sada prelazi na život vere, jer pravedni ne samo da primaju opravdanje verom, već takođe žive verom po Duhu.

Kao što je opravdanje bilo dato verniku kao dar, tako je pravedan život takođe dat verniku kroz veru. Pavle jasno podseća svoje čitaoce da vernik može da živi u slobodi kroz Duha zato što je Isus došao „u obličju tijela grjehovnoga“ i bio je prinesen kao žrtva za greh (i tako ispunio pravdu zakona) (Rimljanima 8,2-4).

Razmislite o ovome:

1. Kako je Isusova smrt povezana sa time da mi možemo živeti pravednim životom?
2. Kako Isus ispunjava zakon?
3. Kako Isusovo ispunjavanje zakona daje vernicima slobodu da žive?

II Živeti po Duhu

(Podsetite se u razredu tekstova iz Rimljanima poslanice 7,22.23. i 8,9-11)

Hodati po „Duhu“ a ne po „telo“ izraz je u grčkom jeziku koji znači voditi svoj život na određeni način. Kao što grešnik pokorava svoju volju i način života grehu u toj meri da u njemu stanuje greh (Rimljanima 7,22.23), čovek može pokoriti svoju volju i način života Duhu u takvoj meri da u njemu nastava Duh (Rimljanima 8,9-11).

Šta to onda znači da Duh nastava u čoveku? To znači da je nečiji um usredsređen na ono što je vezano za Duha, a ne za telo. Kada razmišljamo o Duhu i živimo po Duhu, Duh nastava u nama. Kada u nama nastava Duh znači da smo prijatelji sa Duhom, da nismo više neprijateljski raspoloženi prema Bogu, kao što je um usredsređen na telo nekada bio (Rimljanima 8,7).

Razmislite o ovome:

1. Kakve vrste „smrti“ bi usredsređivanje na telo moglo doneti u život pojedinca? Koji su neki primeri duhovne, emocionalne ili društvene smrti?
2. Kao izgleda živeti po Duhu? Kada ste videli nekoga da živi po Duhu na konkretan način? Kako je to izgledalo?

III Nastavanje kao prijateljstvo

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Jovanu 17,20-23)

Razmišljajte o nastavanju kao dubokom prijateljstvu. Kada živimo u zajednici sa svojim prijateljima, njihove reči i ono ko su prenosi se na nas. Mi počinjemo da razmišljamo, govorimo i ponašamo se kao oni. I mi vršimo isti uticaj na njih. Ako dođemo do tačke kada se u potpunosti pokoravamo volji svog prijatelja i okrećemo svoj um i volju potpuno onome što oni žele i hoće, možemo reći da taj prijatelj „nastava“ u nama. Isus se molio u Jevanđelju po Jovanu 17,20-23. da učenici budu jedno kao što su On i Otac jedno. Učenici nisu mogli da se međusobno povežu više nego što možemo mi; pa ipak, trebalo je da budu jedno i međusobno i sa Isusom onako kako je Isus jedno sa Ocem. Ovo jedinstvo znači imati isti um, volju i cilj.

Razmislite o ovome:

1. Kada ste bili toliko bliski sa nekom osobom da ste počeli da ličite na nju?
2. Kada vam je Božja reč došla na um kada vam je bila potrebna?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Nastavite da pomažete svom razredu da razmišlja o prijateljstvu sa Bogom. Naglasite da je komunikacija važan deo prijateljstva i pomozite im da shvate da razmišljanje o onome što je vezano za Duha jeste slušanje šta želi da nam kaže u Pismu.

Za primenu:

1. Kako gradite snažno prijateljstvo sa nekom osobom?
2. Na koje načine možete graditi prijateljstvo sa Bogom? Kako možete razmišljati o stvarima i rečima Duha?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Pomozite razredu da razmišlja o načinima na koje mogu kreativnije usmeriti svoj um prema prijateljstvu sa Duhom.

Aktivnosti:

1. Naučite napamet biblijski tekst koji neposredno govori o izazovima u vašem životu.
2. Napravite umetničku prezentaciju prijateljstva sa Bogom pomoću pesme, slike, kolaža, skulpture, itd.

10. biblijska doktrina **Deca obećanja**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Rimljanima poslanica 9. poglavlje

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da Bog nije zaboravio Izrailj i da želi da spase sve – i Jevreje i neznabošce.

Osetiti: Razviće ubedljiv osećaj da iako želi sve da spase, Bog sam bira ko će izvršiti određenu misiju u Njegovom carstvu.

Činiti: Težiće da naprave jasnu razliku između toga koga Bog spasava i koga imenuje za svoja posebna oruđa u širenju spasenja.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Kako Bog otkupljuje izgubljene

A. Zašto je Izrailj tako očigledno pogrešno razumeo ulogu koju mu je Bog namenio?

B. Zašto Bog nikada nije učinio bezuslovni zavet da bi spasao određeni narod ili versku grupu?

Osetiti: Uvideće Božje strpljenje prema greškama Izrailja

A. Odbacivanje i razapinjanje Hrista od strane Jevreja moglo je navesti Boga da odbaci Jevreje, ali zašto Bog nije potpuno odbacio Izrailj?

B. Da li ste ikada upropastili važnu poslovnu priliku, pa ipak dobili drugu šansu? Ispričajte kako biste reagovali na ovaj poseban blagoslov.

Činiti: Poslušati Božju volju

A. Zašto je neko ljubomoran na tuđu službu?

B. Šta činjenica da Bog određuje ko će šta primiti, kad je reč o „duhovnim darovima“, govori o imenovanju za Božju službu?

Zaključak: Važno je da nastojimo da shvatimo Božju volju da spase i Jevreje i neznabošce, i da razjasnimo da On bira koga želi da bi dosegao izgubljene.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Rimljanima poslanica 9. poglavlje

Ključno načelo duhovnog rasta: Izuzetno je važno da shvatimo da Bog ne predodređuje ničije večno spasenje. Međutim, on određuje ko će izvršiti Njegove naloge kada su u pitanju misionarski zadaci i duhovni darovi. U takvom životu hrišćanskog svedočenja i službe, veliki je blagoslov biti deo Božjeg cilja otkupljenja.

Samo za učitelje: Bog ne predodređuje ničije lično spasenje. Međutim, On ima vlast kada je u pitanju sudbina Izrailja kao Božjeg izabranog misionarskog svedoka izgubljenom ljudskom rodu. Dakle, ključno pitanje u ovoj sedmici glasi: Kako se Bog odnosi prema greškama svog starozavetnog naroda u okviru svoje želje da spase i Jevreje i neznabošce?

Uvodni razgovor: Setite se kada ste prvi put čitali 9. poglavlje Rimljanima poslanice. Kakva pitanja su vam odmah došla na um u vezi sa Božjom naizgled neizbežnom predestinacijom, a naročito kako se ona odnosi na pitanje ličnog spasenja od greha i večne smrti?

Za razgovor:

1. Šta je to u Božjoj prirodi što nas uverava da nije Biće koje neizbežno predodređuje svačiju večnu sudbinu?
2. Zašto se čini da je Pavle toliko opterećen spasenjem Jevreja?
3. Razmotrite Pavlovo očigledno zanimanje za takozvano „jevrejsko pitanje“ u 9. poglavlju Rimljanima poslanice. Šta je doprinelo Pavlovoj zbunjenosti u vezi sa činjenicom da su se Jevreji odupirali jevanđelju, dok je veliki broj neznabožaca rado stupio u crkvu i slobodno ga prihvatio?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Dok težimo da opravdamo Božju želju da spase sva grešna ljudska bića, ključno pitanje kojim se bavi 9. poglavlje Rimljanima poslanice glasi: **Kako Bog na kraju namerava da otkupi Izrailjce (Jevreje), uprkos njihovim greškama iz prošlosti? Zato treba pažljivo da pratimo Pavlovo izlaganje kojim nastoji da opravda Božju promisao vezanu za iskupljenje i spasavanje svih, i Jevreja i neznabožaca.**

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Pavlov teret i cilj i za Jevreje i za neznabošce

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 9,1-13)

Pavle u ovim stihovima nastoji da pokaže da Božji plan da upotrebi Izrailj nije u potpunosti propao, i da još uvek postoji „ostatak“ semena Avramovog. Dakle, dok Bog bira, Njegova volja da spase izgubljene se polako ali sigurno ispunjava. Na primer, Avram, otac jevrejskog naroda, bio je izabran, i on je (verom u Božja obećanja i silu) dobio sina Isaka; Isak je verom dobio Jakova, direktnog začetnika plemena Izrailjevih. Stoga, iako je Bog naišao na prepreke, On je neprekidno i istrajno u svom providenju podizao verno „seme“, ili otkupljenu decu. Ova deca čuda postala su začetnici Izrailja i oruđa spasenja u svetu iscrpljenom od greha i beznađa.

Razmislite o ovome: Iako je Bog birao svoje posebne slugе, kakav dokaz imamo da je Bog bio, ili nije bio, samovoljan u vezi sa tim koga spasava?

II Božji izabrani glasnici

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 9,14-24)

Pavle nastavlja svoje izlaganje navodeći tekst iz 2. Mojsijeve 33,19. i 9,16. da bi istakao da će Bog „pomilovati koga pomiluje“ i da će se „smilovati“ i pokazati „silu svoju... po svoj zemlji“ (Rimljanima 9,15.17). Pavle takođe prikazuje Božju suverenu „vlast“ u ilustraciji o božanskom Lončaru, čija je prednost da oblikuje glinu kako želi (Rimljanima 9,19-24). Prema tome, jasno je da je Bog Taj koji odlučuje ko će izvršiti Njegovu volju u vezi sa misionstvom na ovom svetu.

Za razgovor:

Bog odlučuje koga će upotrebiti kao oruđe u svom misionskom delu. Da li ova činjenica negira Njegovu sposobnost da podari ljudima pravo da izaberu da li će prihvatiti ili odbaciti svoje večno spasenje? Zašto da, ili zašto ne?

III Bog odlučuje o misiji spasavanja sveta

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 9,25-33)

Posvetite nekoliko trenutaka starozavetnim tekstovima koji govore o Božjoj misiji neznabošcima, a koje je Pavle citirao (kao što su: Osija 2,23; 1,10; Isaija 10,22.23; 1,9; 13,19)

Razmislite o ovome: Koja činjenica u ovim stihovima ukazuje na Božju želju da spase i Jevreje i neznabošce?

IV Sveopšta ponuda spasenja

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: 1. Timotiju 2,3.4; 4,10; Jovan 3,16; Titu 2,11; 2. Petrova 3,9)

Ovi tekstovi jasno svedoče o sveopštoj ponudi spasenja. Međutim, kako se oni dovode u vezu sa Pavlovom tezom o Božjem suverenom izboru Izrailja da izvrši Njegov misionski nalog?

Da bismo odgovorili na ovo pitanje, razmotrimo ovih pet tekstova, koji jasno govore o besplatnoj blagodati i spasenju zasnovanom na slobodnoj volji.

1. „Jer je ovo dobro i prijatno pred Spasiteljem našijem Bogom, koji hoće da se svi ljudi spasu.“ (1. Timotiju 2,3.4)
2. „Boga živa, koji je Spasitelj svima ljudima, a osobito vjernima.“ (1. Timotiju 4,10)
3. „Jer Bogu tako omilje svijet da je Sina svojega Jedinorodnoga dao da nijedan koji Ga vjeruje ne pogine nego da ima život vječni.“ (Jovan 3,16)
4. „Jer se pokazala blagodati Božija koja spasava sve ljude.“ (Titu 2,11)
5. „Gospod... nego nas trpi, jer neće da ko pogine, nego svi da dođu u pokajanje.“ (2. Petrova 3,9)

Razmislite o ovome: Podsetite se pitanja kojim započinje ovaj odeljak: Šta možemo zaključiti na osnovu ovih tekstova? Razmislite o sledećem objašnjenju: Ako Pavle u 9. poglavlju Rimljanima poslanice misli da je Bog neizostavno predodredio spasenje svih ljudi, bez obzira na njihov odgovor jevanđelju zasnovanom na slobodnoj volji, blagodati i veri, onda u Pismu vlada velika protivrečnost. Kako možemo rešiti ovo navodno složeno pitanje? Onda bi bilo „logično“ zaključiti da je tema velike borbe stvarno lišena sile da objasni poreklo greha i patnje. Strašan rezultat ovog zaključka bio bi da je Bog jedini uzrok zla i Davalac proizvoljnog spasenja od plate za greh. Kako ispravno razumevanje biblijskih istina u 9. poglavlju Rimljanima poslanice obara ovu lažnu tvrdnju?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Podstaknite razred da prouči poslednje pitanje u vezi sa temom velike borbe u prethodnom koraku, a zatim razmotrite sledećih pitanja:

Za razmišljanje/primenu:

1. Tema o kojoj se često govori u filozofiji i teologiji jeste „teodiceja“. Naime, reč je o tome kako možemo braniti ili na odgovarajući način „suditi“ Bogu zbog problema naizgled neublažene ljudske patnje i tuge. Kako se vi borite da objasnite problem zla?

2. Kako naše objašnjenje 9. poglavlja Rimljanima poslanice daje kontekstualni smisao Pavlovoj tvrdnji koju razvija u Rimljanima poslanici. Ili, da li smo nepropisno uveli temu slobodne volje i besplatne blagodati koje su strane Pavlovoj sveopštoj misli? Razgovarajte o ovome.
3. Da li je pošteno prema Pavlu da ga stavimo u širi narativ biblijskog kanona kada je reč o brojnim prethodno navedenim tekstovima koji govore o slobodnoj volji i besplatnoj blagodati?
4. Kako velika borba pruža zadovoljavajuće objašnjenje problema zla i nezamislive ljudske patnje i gubitka u istoriji ovoga sveta?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Dok razred ulaže napore da razume 9. poglavlje Rimljanima poslanice i Pavlovu borbu sa „jevrejskim pitanjem“, nastojte da podstaknete razred da se poistoveti sa Pavlom i njegovim misioniskim brigama i za Jevreje i za neznabošce.

Aktivnosti:

1. Zamolite razred da ponovo pročita i razmisli o Pavlovoj bolnom priznanju da je zabrinut za spasenje Jevreja u Rimljanima 9,1-4. Zatim razmislite o sledećoj aktivnosti.
2. Nakon što razmislite o svom iskustvu hrišćanskog svedočenja i službe, zapitajte se (prvo pojedinačno, onda kao razred) da li ste ikada došli do tačke kada ste bili spremni da umrete „sa“ hrišćanima i nehrišćanima (kao Mojsije) ili „za“ hrišćane ili nehrišćane (kao Pavle).
3. Pavle razmatra različite načine na koje se „Izrailj“ (naročito „Jevreji“ prvog veka) i „neznabošci“ odnose prema jevanđelju u Rimljanima 9,30-33, a zatim upoređuje dva suprotna iskustva onih koji traže „zakon pravde“ (Rimljanima 9,31). On utvrđuje ova dva iskustva kao a) „pravdu od vere“ (Rimljanima 9,30) i b) „dela zakona“ (Rimljanima 9,32). Koje ključne karakteristike bi mogle da pomognu Hristovim sledbenicima da uoče razliku između iskustava koja se temelje na „veri“, nasuprot onima koja se temelje na „delima zakona“?

11. biblijska doktrina **Izabrani**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Rimljanima 11,1.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da je spasenje sveopšte i dostupno svima koji veruju u Isusa Hrista.

Osetiti: Pokazaće saosećanje prema ljudima različite rase i etničkog porekla, shvatajući da je svima potrebna ista blagodat koja potiče od Boga radi spasenja.

Činiti: Širiće vest jevanđelja svima koje sretnu.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Spasenje je svima dostupno kroz Hrista

- A. Da li postoji grupa ljudi na Zemlji koja je izvan domašaja Božje blagodati? Zašto da ili zašto ne?
- B. Da li spasenje, koje je svima dostupno, znači da će svi biti spaseni? Zašto da ili zašto ne?
- C. Kako se stiče spasenje?

II Osetiti: Pronaći dodirne tačke sa svim ljudima

- A. Kada osećate da ste u najvećoj meri povezani sa ljudima oko sebe?
- B. U smislu vrednosti spasenja, da li se ijedna grupa ljudi razlikuje od drugih? Zašto da ili zašto ne?

III Širiti sveopšti karakter spasenja među ljudima oko sebe

- A. Kako širenje jevanđelja može pomoći da se sruše zidovi rasnih predrasuda?
- B. Da li biste se ophodili prema ljudima drugačije ukoliko se nalaze u istoj situaciji kao i vi?

Zaključak: Spasenje kroz veru u Isusa Hrista dostupno je svim ljudima na Zemlji, ako odluče da polože svoju veru u Njega. Ova činjenica pokazuje da su svi ljudi isti u svojoj potrebi za spasenjem. Ako shvatimo ovu istinu, možemo biti saosećajni prema svim ljudima, i spremniji i dostupniji Bogu da širimo radosnu vest o Isusu Hristu.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Rimljanima 11,1.

Ključno načelo duhovnog rasta: Prepoznavanje da Bog teži sve da spase može pomoći hrišćanima da budu saosećajni i otvoreniji prema svim grupama ljudi.

Samo za učitelje: Pomozite učenicima u razredu da pređu preko izraza **Jevrejin** i **neznabožac** da bi shvatili da je spasenje dostupno svim grupama ljudi na Zemlji. Ono obuhvata muslimane, hinduse, teroriste, zavisnike droge, beskućnike, bogate, ljude svih boja kože. Reč *neznabožac* na grčkom jeziku znači „narodi“, i odnosi se na sve narode osim Izrailja.

Uvodni razgovor: Kori je u vreme prolećnog raspusta poveo grupu srednjoškolaca u sklonište za beskućnike kao deo lokalnog misionarskog projekta. Svakom učeniku je data prilika da pomogne. Kori je

dobio zadatak da ofarba police u ostavi. Radio je zajedno sa osobom koja je boravila u tom skloništu, čiji se život promenio zahvaljujući programu koje je sklonište nudilo.

Dok su farbali, Kori ga je zamolio da mu ispriča svoju životnu priču. Čovek je rekao Koriju da je do nedavno bio pastor. Stres zbog problema u službi ga je sustigao, kao i njegovu porodicu. Dok je gledao kako se crkva deli i njegova porodica zajedno sa njom, ostao je sam i poželeo da pobegne od svega. Odseo je kod svog starog prijatelja zato što je posle razvoda ostao bez doma. Ovaj „prijatelj“ mu je ponudio drogu. Nikada nije ni pomislio da će uzeti bilo kakvu vrstu droge, ali u trenutku očajanja, pristao je. To je bio početak zavisnosti koja se završila predoziranje u parku. Određeno vreme je već bio uključen u program u skloništu, polako se odvikavao od droge, oporavljao i ponovo pronašao određeni cilj. Ostali stanovnici skloništa oslovljavali su ga sa pastore i dolazili su kod njega po duhovni savet.

Nakon što je čuo njegovo iskustvo, Kori je shvatio koliko smo svi ranjivi. Dva čoveka su bila tu – oba pastora. Samo je blagodat Božja ta, ne nešto u nama, što nas sprečava da ne padnemo u jamu pokvarenosti i tragedije.

Za razgovor:

1. Opišite trenutke kada ste se poistovetili sa osobom sa kojom niste očekivali da ćete se poistovetiti.
2. Kako se menja naš stav prema ljudima kada počnemo da prepoznavamo sebe u njima?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Dok obrađujete različite odeljke u Pismu u 10. i 11. poglavlju Rimljanima poslanice, nastavite da podsećate svoj razred na temu pouke i ovih poglavlja da se pravda stiže verom. Spasenje ne primamo zahvaljujući svojim naporima već kroz ispunjenje zakona u Hristu.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Želja za spasenjem

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 10,1-4)

Važno je da prepoznamo Pavlove pobude koje se kriju iza reči u 10. i 11. poglavlju. Pavlova pobuda je njegova želja da svi ljudi pronađu spasenje. Nije u pitanju bilo kakvo spasenje – radi se o spasenju utemeljenom na Božjoj pravdi, ne pravdi zasnovanoj na delima i ličnim naporima. Pavle opisuje spasenje koje su Jevreji tražili na osnovu sopstvene pravde, nasuprot Božje pravde. Spasenje utemeljeno na ljudskim naporima je zapravo neposlušnost spasenju koje je od Boga.

Pavle opisuje Hrista kao „svršetak zakona“ (Rimljanima 10,4). Pojedinci smatraju da ovaj tekst znači da je Hristos ukinuo zakon. Reč „svršetak“ u ovom tekstu jeste prevod grčke reči *telos*. Tu reč bi bilo bolje prevesti kao „ispunjenje“. Hristos je ispunjenje zakona, a ne kraj zakona. Ljudski naponi bili su nedovoljni da održe zakon ili da ga ispune. Dakle, bilo je neophodno da Hristos dođe i ispuni zakon i zavet između Boga i ljudskog roda da bi spasenje moglo biti dostupno svim ljudima.

Za razgovor:

1. Postoje li načini na koje bi trebalo da budemo pravedni? Ako postoje, koji? Ako ne, zašto ne?
2. Kako ste vi shvatili da je Hristos ispunjenje zakona?

II Pokoriti se Isusu kao Gospodu

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 10,5-14)

Proces spasenja opisan u ovom tekstu vezan je za priznanje i iskreno verovanje. Još jednom smo se podsetili da se opravdanje stiće verom. Izrazi u ovom tekstu mogu biti zbunjujući: „Ko će izići na Nebo i ko će sići u bezdan.“ Ovi izrazi ukazuju da niko ne treba da se utelovi, umre i vaskrsne, zato što je Isus već to učinio. Jedino što je ostalo da se učini jeste priznati i verovati celim srcem da je Isus Gospod.

Ovaj tekst predstavlja važnu kariku i za Jevreje i za neznabošce koji žive u Rimu. Za Jevreje reč „Gospod“ odnosi se na Jahvea u Starom zavetu, a za rimske građane „Gospod“ se odnosi na cezara. Dakle, i Jevreji i neznabošci treba da prihvate da je Isus Gospod. Jevreji ne ostavljaju svoju veru, već potvrđuju svoje korene. Što se tiče neznabožaca, oni moraju da se odreknu verovanja da je cezar njihov gospod i da ga zamene sa Isusom. Petar i jednu i drugu grupu ljudi uverava da svako ko prizove ime Gospodnje biće spasen (Rimljanima 10,13).

Za razgovor:

1. Navedite različite grupe ljudi kojih možete da se setite. Ko su neki od vladajućih ljudi ili ideologija među tim grupama ljudima?
2. Na koje načine te različite grupe ljudi treba da se pokore Isusu kao Gospodu, pre nego vođama ili ideologijama koje trenutno slede?

III Koren judaizma i hrišćanstva

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 11,11-24.30-32)

U ovim stihovima Pavle oprezno opominje neznabožačke vernike da ne odbacuju Jevreje, naročito s obzirom na njihov odnos sa Bogom i mogućnošću spasenja. Pavle ovde koristi maslinovo drvo kao metaforu da ukaže da su delovi Izrailja, koji su odbacili Isusa kao Gospoda, odsečeni od korena zavetnog odnosa sa Bogom. Izrailj je bio poznat kao izabrani Božji narod. Povezani su sa stablom patrijaraha Avrama, Isaka i Jakova (Izrailj) preko svog prirodnog ili genetskog nasleđa, ali to nije dovoljno. Potrebna im je, takođe, vera u Isusa. Pavle koristi ovaj oblik da upozori vernike iz neznaboštva da ne gube veru i ne budu odsečeni, kao pojedini Jevreji. Pavle takođe koristi ovu metaforu da omogući neznabožskim vernicima da saznaju kako će Jevrejima biti lako da se vrate u spasonosni zavetni odnos sa Bogom. Spasenje je čak pristupačnije Jevrejima nego ostalim narodima. Uostalom, Jevreji jednostavno treba da priznaju da je Isus Jahve, Onaj u koga su oduvek verovali. Neznabošci, sa druge strane, moraju da odbace cezara kao gospoda i da ga zamene sa Isusom. Pavle izjavljuje u Rimljanima poslanici 11,30-32. da su svi neposlušni Bogu. Neznabošci su bili neposlušni pre nego što su znali ko je Bog, a neki Jevreji su sada u neposlušnosti zato što odbacuju Isusa. Ali kao što su svi neposlušni, tako je i milost svima dostupna, i Jevrejima i neznabošcima. Reč „neznabožac“ u grčkom jeziku jednostavno znači svi ostali narodi pored Izrailja. Zato, milost je dostupna svim narodima i grupama ljudi.

Razmislite o ovome:

1. Da li mislite da je Jevrejima danas lakše ili teže, u poređenju sa ljudima prvog veka, da prihvate Isusa kao Gospoda? Zato da ili zašto ne?
2. Ako je Izrailjcima lakše da prihvate Isusa kao Gospoda, kao što Pavle kaže, zbog svojih verskih korena, da li isto važi i za islam, čiji koreni takođe potiču od Avrama? Zašto da ili zašto ne?
3. Šta mislite kojim grupama ljudi je danas najteže da prihvate Hrista? Zašto?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Podsetite se teksta iz Rimljanima poslanice 10,14-21. Provedite određeno vreme razgovarajući kako oni mogu biti ti koji nose radosnu vest ljudima koji su izvan njihove zone udobnosti.

Za primenu:

1. Prema kojoj grupi ljudi treba da budete otvoreniji da biste širili jevanđelje?
2. Šta mislite kako možete prevazići probleme zone udobnosti i dosegnuti tu grupu ljudi?
3. Kako uspešnije možete širiti jevanđelje među ovom grupom ljudi koju je teško dosegnuti i koja predstavlja pravi izazov?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Pronađite načine da povežete svoje učenike sa grupama ljudi koje su izvan njihove uobičajene zone udobnosti.

Aktivnost: Povežite se sa nekim drugim u svom razredu ko stupa u kontakt sa drugačijom grupom ljudi nego što vi obično činite u toku sedmice. Pridružite joj se prilikom druženja ili zajedničkog obroka sa tom grupom ljudi. Sledeće sedmice ispričajte svom razredu šta se dogodilo i kakvo ste iskustvo stekli. Šta ste naučili? Šta ste podelili sa drugima?

12. biblijska doktrina **Nadvladati zlo dobrim**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Rimljanima 12,2.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da je obnavljanje uma posledica uzajamnog odnosa između vernika i Boga.

Osetiti: Osetiće sve veću svest u svom svakodnevnom životu o tome kako bolje da slede Božju volju.

Činiti: Prepoznaće kako ih Bog usmerava da žive i postupace prema tom usmeravanju.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Kako Bog obnavlja um vernika

- A. Ko je odgovoran za obnavljanje uma vernika?
- B. Da li je obnavljanje uma aktivan ili pasivan proces? Objasnite.
- C. Kakvu ulogu vera ima u obnavljanju uma?

Osetiti: Veća svest o Božjoj volji

- A. Kada ste iskusili novo razumevanje na duhovnom planu? Šta je to značilo za vas.
- B. Opišite trenutak kada ste postali uvereni da treba da učinite promene u vašem načinu razmišljanja i života.

Činiti: Prepoznati Božju volju i postupati u skladu sa njom

- A. Na šta vas Bog upozorava u poslednje vreme što nije u skladu sa pobožnim životom? Kako možete postupiti na osnovu tog uverenja?
- B. Sa kojim duhovnim darom se poistovećujete? Kako možete upotrebiti ovaj dar za Boga?

Zaključak: Ova pouka će pomoći učenicima da shvate uzajaman odnos obnavljanja uma dok sve više predaju sebe i svoje aktivnosti Bogu kao živu žrtvu. Bog će ih tada osposobiti da misle, osećaju i ponašaju se prema Njegovoj volji.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Rimljanima 12,2.

Ključno načelo duhovnog rasta: Moramo u potpunosti predati svoj život Bogu kao živu žrtvu. Samo tada će nas Duh osposobiti da obnovimo svoj um i dela da bismo održavali Božju volju u svom životu.

Samo za učitelje: Pomozite svom razredu da shvati da život u skladu sa Božjom voljom, umesto prema putevima ovoga sveta, zahteva naše aktivno predanje i stalno interaktivno obnavljanje pod uticajem Svetog Duha. Pravednost verom je i dalje proces potpunog obnavljanja, od početka do kraja, do proslavljanja. Ne može se previše naglasiti da će ova neverovatna promena našeg uma i srca uvek biti omogućena od strane Božjeg Duha.

Uvodni razgovor: Prva dva koraka poznatog procesa „Dvanaest koraka“ u okviru oporavka od zavisnosti mogu nam pomoći da shvatimo šta znači biti promenjen obnavljanjem uma od puteva ovoga sveta i osposobljavanjem da svojim životom svedočimo o Božjoj volji.

Prvi korak je priznati da imate problem sa određenom zavisnošću. Zatim, drugi korak je prepoznati da vam je potrebna pomoć više sile da biste pobedili svoju zavisnost.

Ovo prepoznavanje je mnogo teži proces nego što možda shvatamo. Osoba može biti spremna da prizna da je grešna uopšte. Međutim, mnogo je teže priznati da imamo određeni problem u svom životu.

Dok je bio na koledžu, Kori nije želeo da prizna da je zavisnik supstanci za oslobađanje od stresa. Bog je morao da ga uveri u suprotno. Kada se uverio i u potpunosti priznao da ima problem, Kori je trebalo da preduzme nešto da ukloni tu zavisnost iz svog života. Bila mu je potrebna snaga koja ne potiče od njega da bi mogao to da učini. Kori nikada nije krenuo u težu šetnju u svom životu nego kada je vođen Duhom krenuo iz svoje sobe niz hodnik spavaonice da baci supstance u obližnji kontejner.

Znamo da u fiziološkom smislu stvaramo neuro staze ili obrasce u našem umu za svako delo koje učinimo. Ove staze su mnogo jače kada su povezane sa nekom hemijskom supstancom, čak i kad su to samo hemijske supstance u našem mozgu. Mi doslovno treba da budemo promenjeni obnovljenjem svog uma.

Za razgovor:

1. Da li bi neki učenik možda bio voljan da podeli svoje iskustvo pobede ili borbe sa zavisnošću? Ako je voljan, pozovite ga da ispriča svoje iskustvo.
2. Pričajte o vremenu kada ste mogli da stvorite novu pozitivnu naviku u svom životu.

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Podstaknite razred da razmišlja o načinima na koje vernici, kao aktivni učesnici u procesu spasenja, mogu da predaju svoj život Bogu, u kombinaciji sa pasivnim prihvatanjem Božjeg delovanja u svom životu – onda kada su Mu se predali.

BIBLIJSKI KOMENTAR

Uvod: Podsetite se u razredu 12. poglavlja Rimljanima poslanice. Dve zapovesti su date u 1. i 2. stihu. Prva zapovest upućena vernicima jeste da učine nešto – da daju sebe „u žrtvu živu“. Druga zapovest glasi da vernici treba da dozvole da im se dogodi nešto, da budu promenjeni „obnovljenjem uma svojega“. Ostatak 12. poglavlja i naredna poglavlja zatim daju praktične i etičke primere kako nov način razmišljanja može biti primenjen u životu.

Razmislite o ovome: Zašto su vernici često srećni kada čine neki intelektualni napor, ali nerado čine logički, ali praktični, „sledeći korak“?

I Aktivno predanje vernika

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 12,1.2)

Prva zapovest u Rimljanima poslanici 12,1. glasi da vernici treba da učine nešto. Treba da daju sebe kao živu žrtvu Bogu. Glagol u ovoj rečenici je u imperativu u grčkom jeziku, što je zapovedni oblik reči. Pavle

ovde ne daje opciju vernicima: oni moraju da predaju svoj život u živu žrtvu, kao duhovni čin službe. To što je žrtva opisana kao „živa“ otkriva aktivnu prirodu glagola. Vernik nije žrtvena životinja koja je ubijena i pasivno stavljena na oltar, već aktivni učesnik koji polaže svoje sebične planove da bi sledio Božju volju.

Razmislite o sledećem:

1. Šta za vas znači dati sebe u živu žrtvu?
2. Kako aktivno možete predati svoj život Božjoj volji?

II Bog menja vernika

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 8,5-9)

Drugu zapovest koju Pavle navodi u 12. poglavlju nalazimo u 2. stihu: „Promenite se“. Ova zapovest se, međutim, može prevesti i pasivom („biti promenjen“), ne samo aktivom. Ova zapovest govori o nečemu što treba da bude učinjeno nad vernikom. Često se u Pismu kada se koristi glagol u pasivu, a pri tom se ne navodi vršilac radnje, on naziva božanskim pasivom. Dakle, onaj koji vrši radnju je Bog. Na osnovu konteksta u Rimljanima 12,2. jasno je da je u pitanju božanski pasiv.

Vernik treba da bude promenjen obnovljenjem svoga uma kako se više ne bi pokoravao putevima ovoga sveta. Ovo obnavljanje uma vraća nas u 8. poglavlje Rimljanima poslanice. Um koji je usredsređen na telo završava smrću; ali um koji je usredsređen na Duha stvara život i nadu. Obnavljanje uma u 12. poglavlju se, dakle, odnosi na delo Svetog Duha u životu vernika. Nakon što aktivno predamo svoj život kao živu žrtvu Bogu, birajući da razmišljamo o onome što je vezano za Duha, Bog preuzima aktivnu ulogu da nas menja obnovljenjem našeg uma. To dovodi do saradnje i prijateljskog odnosa sa Bogom.

Za razgovor:

1. Ako smo mi ti koji biramo o čemu ćemo da razmišljamo, kako Bog može biti Taj koji obnavlja naš um?
2. Opišite iskustvo kada vas je Sveti Duh podsetio na nešto iz Pisma što vam je pomoglo da promenite svoj obrazac razmišljanja.

III Etika obavljenog uma

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 12,3-8)

Nakon što Pavle navodi dve zapovesti na početku 12. poglavlja Rimljanima poslanice, on nastavlja dalje i kroz etičke primere opisuje kako se obrazac vernikovog života menja. Jedan primer se odnosi na to da vernici ne treba da misle za sebe više nego što valja misliti, već da treba da prepoznaju svoj kolektivni identitet. Ovo uputstvo vidimo u metafori o telu vernika kojima je data mera blagodati, duhovni dar, sa kojim treba da služe crkvi i Božjoj misiji, a preko crkve svetu. Kada naglašavamo pasivnu stranu, odnosno da nas Bog menja, jasno je da su nam ti darovi dati od strane Svetog Duha (1. Korinćanima 12,4-11), nisu zarađeni; već su primljeni verom. Drugi primeri uključuju ljubav prema drugima i duhovni žar („ognjeni u duhu“) u služenju Gospodu (Rimljanima 12,11). Biti „ognjen u duhu“ je još jedan podsetnik da je Bog Taj koji nas menja. Pavlova upotreba reči „duh“ kao modifikatorske reči znači da je Sveti Duh taj koji daje ogranj. Na isti način, „duh“ je oruđe koje stvara čežnju za posinjenjem u srcu svakog vernika opisanog u Rimljanima poslanici 8,22.23.

Razmislite o ovome:

1. Koje još etičke primere promenjenog života zapažate u 12. i 13. poglavlju Rimljanima poslanice?
2. Na koje načine je vaša vera promenila način kako se ophodite prema drugima?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Aktivni proces predavanja svog života kao žive žrtve Božjim planovima je proces koji se odvija iz trenutka u trenutak u životu vernika. Pomozite razredu da se seti svakodnevnih trenutaka u kojima su predali svoje misli uticaju Svetog Duha koji obnavlja njihov um. Izvucite posebne primere iz njihovog života na koje primena Duhom nadahnutog Pisma može izvršiti uticaj.

Za primenu:

1. Možete li opisati trenutak iz svog života u toku prošle sedmice kada ste izabrali (ili ste mogli da izaberete a niste) da predate svoje misli Bogu i da razmišljate na obnovljen način?
2. Koje smernice iz Pisma su vam pomogle (ili su mogle da vam pomognu) da saznate kako da razmišljate i šta da učinite u toj situaciji?
3. Šta ste naučili iz današnjeg proučavanja? Kako to može uneti promene u vaš život?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Za ovu aktivnost biće vam potrebna bela tabla i markeri. Takođe, bilo bi dobro kad biste odštamali sliku mozga i zalepili na tablu ili kad biste ga nacrtali na tabli. (Ukoliko nemate mogućnosti da koristite tablu, nastavite sa sledećom aktivnošću i razgovarajte o tome ne koristeći pomoćna sredstva.)

Aktivnost:

1. Razmislite i napišite različite primere „grešnih misli“ na tabli oko slike mozga.
2. Razmislite i zapišite drugačijom bojom primere obnovljenih misli povezanih sa svakom grešnom mišlju zapisanoj na tabli.
3. Dodajte stih iz Svetog pisma koji podržava svaku obnovljenu misao.

13. biblijska doktrina **Hrišćanski život**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Rimljanima 14,10.

Učenici će:

Saznati: Prepoznaće da lično osvedočenje, ljubav i sklad donosi pravednost Hristovom telu.

Osetiti: Imaće snažno osećanje lične odgovornosti da žive prema svojim osvedočenjima i saosećanju prema ljudima u svom okruženju.

Činiti: Ispitaće pojedinosti u životu u koje ih je Bog osvedočio i podržaće druge u hodu vere da žive u skladu sa onim što ih je Bog osvedočio da treba da primenjuju u svom životu.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Lično osvedočenje i ljubav su važni

A. Koja lična osvedočenja je Bog u poslednje vreme utisnuo u vaš um i srce?

B. Kako možete voleti druge koji ne dele ista osvedočenja sa vama?

Osetiti: Snažno lično osvedočenje i saosećanje

A. Kako se osećate kada vas Bog osvedoči o nečemu što želi da učinite?

B. Kako vam saosećanje pomaže da ostavite na stranu vaša lična osvedočenja da biste mogli voleti drugu osobu?

Činiti: Podignite samosvest o ličnim osvedočenjima i pomozite drugima u njihovom razvijanju uverenja

A. Kako možete odrediti šta Bog pokušava da vas lično osvedoči?

B. Kako možete pomoći vernicima u svojoj crkvi u njihovom odnosu sa Hristom, čak i ako se ne slažete sa njima?

Zaključak: Hrišćanski život je život koji odgovara osvedočenjima koja Bog utiskuje u vaše srce, ali je takođe, zarad ljubavi, mira i sklada u Duhu, i onaj koji podiže našu braću i sestre u Hristu, koje Bog osvedočava na drugačiji način.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Rimljanima 14,10.

Ključno načelo duhovnog rasta: Saznaćete kako da živite u skladu sa osvedočenjima koja je Bog stavio u vaše srce, prihvatajući istovremeno da drugi oko vas imaju podjednako pravo da učine isto.

Samo za učitelje: Ova pouka predstavlja paradoks. Bog nas poziva da živimo na određeni način. Mi bivamo osvedočeni u to. Ipak, On nas takođe poziva da volimo braću i sestre u Hristu i da ponekad stavimo na stranu svoja osvećenja po pitanju načina života da bismo ih ohrabрили. Na početku pouke pomolite se za sklad i saosećanje.

Uvodni razgovor: U vreme kada je završavao teološki fakultet, Kori je radio sa mladićem koji je posećivao evanđeoska predavanja. Mladić je upravo proveo divno nedeljno popodne u parku sa Korijem, njegovom suprugom i prijateljima. Kada su krenuli iz parka, Kori je predložio da odu zajedno na večeru. Mladić je spomenuo Koriju da on radije ne bi išao do zalaska sunca, jer je za njega nedelja bilo isto što i za Korija Subota. Kori je rekao da su spremni da poštuju njegova verovanja i njegovu molbu, a zatim je upitao mladića šta je naučio na predavanjima u vezi sa sedmim danom Subotom. Razgovarali su o tekstovima koje je mladić upoznao i jasnim činjenicama iz Pisma. Kori ga je upitao kakva su njegova uverenja u vezi sa Subotom i da li za njega ima smisla da svetkuje Subotu kao sedmi dan, što bi im omogućilo da odu na večeru pre zalaska sunca tog lepog nedeljnog dana. Kori je još jednom dao prostora mladiću da izrazi svoja lična uverenja, ne želeći da vrši pritisak. Mladić je odlučio da u svom životu primeni nova osvedočenja u vezi sa svetkovanjem Subote.

Ovaj događaj, međutim, nije davao mira Koriju. Šta su bili njegovi pravi motivi prilikom ubeđivanja mladića u vezi sa Subotom? Da li je to učinio samo zato što je tada želeo da jede, ili da bi on stvarno saznao koliko je Subota važna? Da li je ispravno postupio?

Za razgovor:

1. Šta mislite da li je Kori dao dovoljno prostora novom verniku da donese svoju odluku? Zašto da ili zašto ne?
2. Šta mislite da li bi Kori ostao veran svom uverenju o Suboti da nije u nedelju otišao na večeru zbog novog vernika? Zašto da ili zašto ne? Opišite trenutak kada ste se našli između osvedočenja i ljubavi prema novom verniku.

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Pomozite razredu da uvidi da sledeći biblijski tekstovi ne podstiču kršenje Deset zapovesti. Umesto toga oni se tiču manje važnih pitanja koja nisu vezana za spasenje, ispunjenih širokim mogućnostima za tumačenje.

BIBLIJSKI KOMENTAR

Uvod: Podsetite se ukratko teksta iz Rimljanima poslanice 14-16. Poslednja tri poglavlja Rimljanima poslanice čine temelj u vezi sa tim kako se ophoditi prema vernicima koji se nalaze na različitom nivou duhovnog rasta. Snažniji i slabiji vernici slede svoja lična osvedočenja i istovremeno vole jedni druge. Sposobnost da ostavimo po strani lična osvedočenja u ovoj oblasti radi sklada tela Hristovog je deo onoga što znači da pravedni žive verom. Moramo verovati da Bog zna šta osoba treba da zna i kako i kada treba da primeni ono što zna.

Razmislite o ovome: Kako možemo znati, kada se suočimo sa nezgodnim etičkim pitanjima, da donosimo odluke utemeljene na istinskim hrišćanskim načelima (vrednostima), a ne pod uticajem multikulturalnog relativizma?

I Različita tumačenja

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 14,1-12)

Ovaj tekst nije lako razumeti. Pavle piše vernicima u Rimu u vezi sa jelom i pićem. Komentatori su podeljeni po pitanju tumačenja ovih stihova. Moguće je da je slab vernik, onaj koji ne jede meso, vernik iz neznaboštva koji potiče iz sredine u kojoj ljudi jedu hranu žrtvovanu idolima i zato su uvereni da treba

da se drže podalje od ove hrane, da se ne bi vratili starim idolopokloničkim navikama. Takođe je moguće da je slab vernik u stvari vernik iz jevrejstva koji se još uvek drži starozavetnih zakona o hrani da bi stekao spasenje držanjem zakona umesto oslanjanjem na veru u Hrista. Jevreji su bili prognani iz Rima 10 godina, i kada su počeli da se vraćaju u Rim, možda im je bilo teško da pronađu meso pripremljeno na odgovarajući način – isceđeno od sve krvi. Zato su odlučili da izbegnu konzumiranje mesa. Kako god protumačili ovaj tekst, Pavle jasno ističe da bilo da osoba jede meso ili ne, to čini na slavu Bogu. Različiti vernici se drže različitih osvedočenja; pa ipak, niko ne treba da sudi drugome. Oni treba da ostave sud u vezi sa ovim osvedočenjima Bogu i da prihvate vernike kao što Bog prihvata njih.

Razmislite o ovome:

1. Koje od ova dva tumačenja je prema vašem mišljenju verovatnije?
2. Da li je važno koje tumačenje će biti radije prihvaćeno?

II Staviti na stranu svoja osvedočenja

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 14,13-23)

Zvuči kao da Pavle u ovom tekstu govori samo o snažnijim vernicima. On ohrabruje snažnijeg vernika da stavi u stranu svoju slobodu da ne bi uvredio slabijeg vernika.

Istina je da se Pavle obraća i jednima i drugima. Ova poslanica trebalo je da se čita naglas u crkvama; dakle, i snažniji i slabiji vernici slušali su poslanicu zajedno. Pavle poziva obe grupe da stave na stranu svoja prethodna osvedočenja u vezi sa hranom i pićem, zarad novog osvedočenja – ljubavi i sklada sa drugim vernicima. Pavle ne poziva pojedince da žive drugačije koliko ih poziva da ne prisiljavaju druge da promene svoj način razmišljanja. Svako treba da živi prema sopstvenom osvedočenju savesti; jer ako vernik krene nasuprot tim osvedočenjima, samo će tada taj postupak predstavljati greh.

Vernici se, međutim, moraju ophoditi prema drugim vernicima tako da ne izazivaju bespotrebne uvrede. Drugim rečima, vernici ne treba da sude drugima, prisiljavajući ih da razmišljaju kao i oni – da se ugledaju na njih umesto na Boga, na ono o čemu ih Sveti Duh osvedočava.

Razmislite o ovome:

Šta ovaj tekst govori o tome šta znači živeti verom?

III Hristov primer

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 15,1-6)

Hristos uvek treba da bude naš primer dok živimo verom, i taj ideal se odnosi i na ovaj tekst. Isus je došao na ovu Zemlju da položi svoj život za ljude, ne da ih prisili na pokornost. Mogao je doći sa velikom silom, ali kao što je rekao: „Carstvo Moje nije od ovoga svijeta.“ (Jovanu 18,36) Isus je položio svoj život i bio je ponovo podignut da nam da slobodu da biramo da li ćemo Ga slediti ili ne. Ovaj dar slobode pokazuje veliku snagu, i , na kraju, ako se toga budemo držali biće to jedini način da ceo univerzum živi skladno.

Razmislite o ovome:

1. Kako vam Isusov primer može pomoći da dozvolite ljudima da žive u skladu sa svojim osvedočenjima?
2. Šta zaista znači živeti u harmoniji sa drugim vernicima u Hristovom telu?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Ponudite članovima razreda da određeno vreme posvete tihom razmišljanju, da razmotre i primene sledeća pitanja. Mogu razgovarati o njima u malim grupama, a zatim se pomoliti jedni za druge. Možete zatim zamoliti dobrovoljce da podele svoje misli i odgovore sa celim razredom, ako to žele. Ako je moguće, dajte im papir i olovku da mogu zapisati svoje odgovore dok razmišljaju u tišini.

Za primenu:

1. Da li ste ikada nametali svoj plan drugoj osobi do te mere da ste je uvredili?
2. Kako možete ispraviti uvredu i živeti u harmoniji sa tom osobom pokazujući hrišćansku ljubav?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Možda će vam biti potrebna tabla za ovu aktivnost. Ako takvo pomoćno sredstvo nije dostupno, zamolite učesnike da razgovaraju o sledećim pitanjima.

Aktivnost:

1. Navedite načine života koji najviše uznemiravaju vašu crkvu, do te mere da ih osuđuje.
2. Kako možete pomoći svojoj crkvi da u ovim oblastima etičkih rasprava načini promene utemeljene na načelima?